

Oldefar Povl har skrevet om sit liv 2 gange.

I 1994 opfordring af Niels til at skrive om krigen men dækker med 2 tillæg på opfordring af farmor frem til Præstø.

I 1998 på opfordring af Sisse som korrespondance på mail.

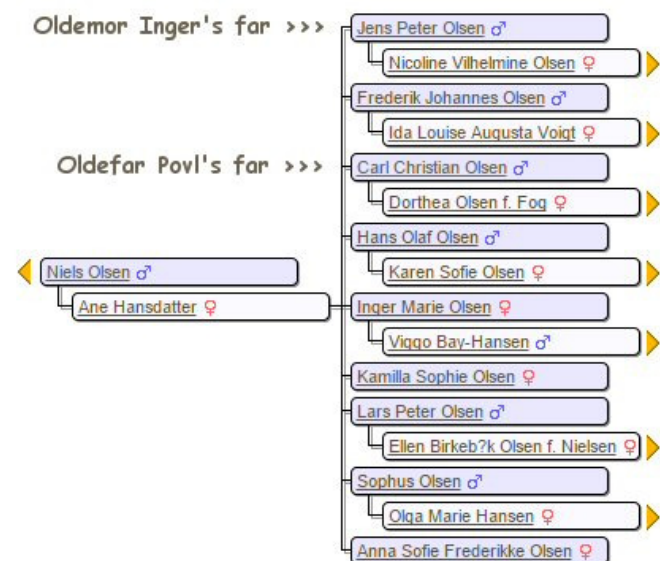
Slægtskab til Mikkel Fog Nielsen

Povl Fog er oldefar til Mikkel Fog Nielsen

9 sep. 1998.

Hej Sisse. Så går vi altså igang.

Far har skrevet om sit liv indtil starten i Præstø i efteråret 1998. Brevene blev skrevet til og på opfordring af Sisse på PC og det ikke var helt let at holde styr på filerne og få gemt det hele undervejs. Efter far døde i december 2007 har jeg redigeret nænsomt - indsat afsnit og bevaret de fleste slåfejl. Efter aftale med Sisse og farmor kan brevene læses af familien. Præstø i Januar 2008 Ole Fog

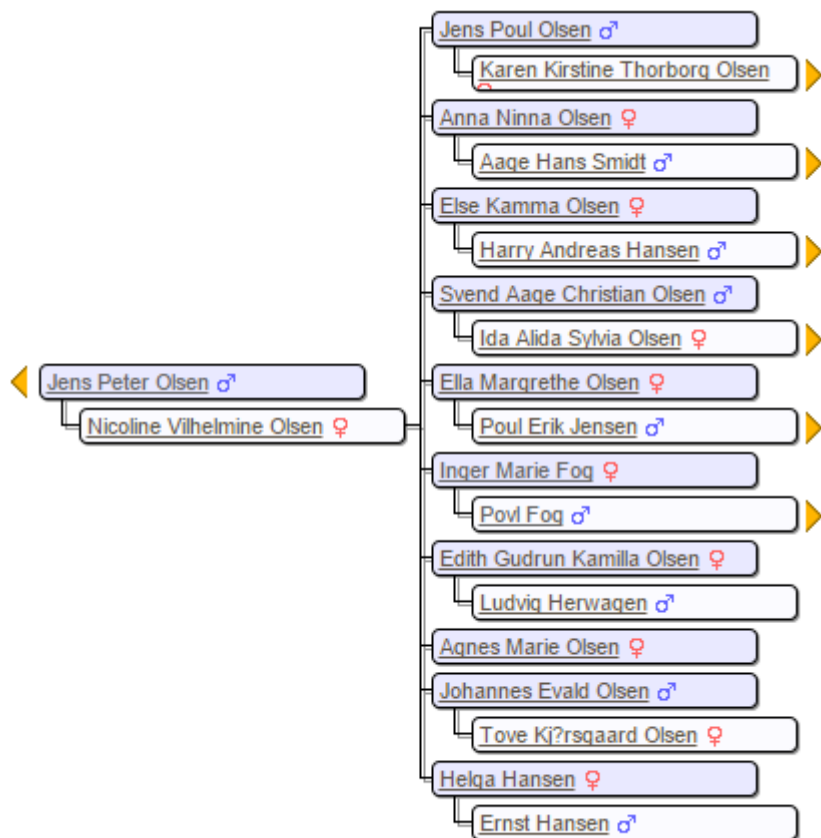
[#9sep1998](#) - [#11sep1998](#) - [#15okt1998](#) - [#28okt1998](#) - [#8nov1999](#) - [#14nov1998](#) - [#24nov1999](#)

Ser du! Farmors Far, og min Far var jo brødre , og de var vokset op på en landbrugsejendom i Vindekilde ved Fårevejle sammen med deres søskende , ialt 9 børn, dem kan du finde i det slægtsregister jeg sender med.

I Farmors hjem var der 10 børn, og pengene var små, så man havde nok at gøre med at klare dagen og vejen, så der var ikke tid eller råd til at besøge familien, så

Farmor og jeg lærte først hinanden at kende som voksne

Farmors Far var uddannet murer og Farmors Mor var uddannet som sygeplejer og arbejdede på Kystrhospitalet på Refsnæs. Helt på tværs af deres uddannelse, byggede de da de var blevet gift et hus i Fårevejle hvor de indrettede bageri, så samtidig med at de avlede en masse børn klarede Farmors Mor bageriet, medens hendes mand kørte rundt og solgte brødet. Senere købte de så en Landbrugsejendom i Grandløse ved Holbæk hvor der så voksede 9 børn op, du kan finde dem i slægtsregistret (her).

Poul som blev købmand i Vordingborg og blev gift med Karen som var datter af Mejeriejer Thorborg i Præstø. Nina som blev gift med Åge Schmidt som var herskabsgartner på Christiansgave i Rungsted sammen med hans fader. Else som blev gift med Harry Hansen som var Overgartner på Vipperød Planteskole.. Christian som var gift med Ida og var murermester i Vedbæk. Ella som er gift og bor i Holbæk. Så kommer Farmor -- og den historie kender du. Så kommer Gudrun som i mange år var i huset hos en

manufakturhandler i Glostrup og senere kom i butikken hos os i forretningen på Vibevej, her blev hun senere gift med en enkemand blandt vore kunder, de er begge døde. Så kommer vi til Agnes som er ugift og bor i Fredensborg, hun var i mange år Økonoma på Flakkebjerg og en meget dygtig økonoma, og så kommer den sidste Evald som er gift med Tove og bor ved Hørve i Odsherred. Evald er uddannet som tømrer, han overtog faderens ejendom, men det gik ikke og han gik tilbage til sit håndværk hvor han har klaret sig godt.

Der har alle dage været et vældig godt sammenhold blandt disse søskende, ----- nu har jeg holdt mig til slægtsbogen og glemt at der var ikke 9 men 10 børn, jeg mangler Helga som nok er den der står Farmor nærmest, hun bor i Arnakke ved Vipperød og er gift med Ernst som lige er holdt op som Kirkegårdsinspektør i Hvidovre. Der kunne jo fortælles mange ting fra den familie, men lad mig nøjes med at fortælle om hvad der skete da Evald overtog ejendommen.

Problemet var hvor de skulle bo, og det klarede børnene med Christian som Primus Motor, idet vi købte en grund i Vipperød og byggede et dejligt hus til dem, og byggeriet foregik udelikkende i Week - ender, vi kørte til Vipperød ganske tidligt om morgenen og kom sent hjem søndag aften, det var hårdt arbejde men vældig morsomt, alle gik til den med krum hals, og det var en stor dag da de kunne flytte ind i et nyt og lækkert hus . Økonomien i det hele husketr jeg ikke , selvfølgelig skulle der købes materialer og grunden skulle jo også betales , men Christian var både dygtig og en enestående organisator og foregangsmand, jo det var en flok stolte børn og svigerbørn der kunne aflevere huset, og festlige dage var det.

Der kunne jo fortælles mange oplevelser i den familie , men lad os nu gå til min Far og hans familie. Min Far kom i lære i en købmansgård i Frederikshavn, jeg har tit spekuleret over hvordan man på de tider fandt på at sende ham så langt væk, men det gjorde han altså, han var stærkt interesseret i indre mission og blev FDF fører i FR. havn, og det resulterede i at han fik en opfordring til at overtage ledelsen af FDF i Vordingborg, det gjorde han uden at have arbejde , han blev dog hurtigt garveriarbejder og senere leder på Knudsens garveri i Vordingborg, I v -borg løb han så på en Læreinde på seminariet og de blev gift omkring 1910 og de fik så en søn i 1912 Erling og i 1915 smuttede jeg ud i Valdemarsgade nr. 8 i Vordingborg.

Min Far havde fået to svogre som var meget dygtige og havde tjent gode penge og de syntes han skulle tilbage til sit fag som købmand, og de satte ham i gang med en butik på Tranegårdsvej 33 i Hellerup, hertil kom vi da jeg var 2 år. Min Far var afholdsmand og meget kirkeligt interesseret, så det første han gjorde var at returnere alt hvad der hed vin - spiritus - bajersk øl og tobak , det var jo gift så det ville han ikke handle med, kaffen var ved at ryge samme vej, det var jo også gift, men her sagde min Mor stop, hun ville ha`sin kaffe og det fik hun.

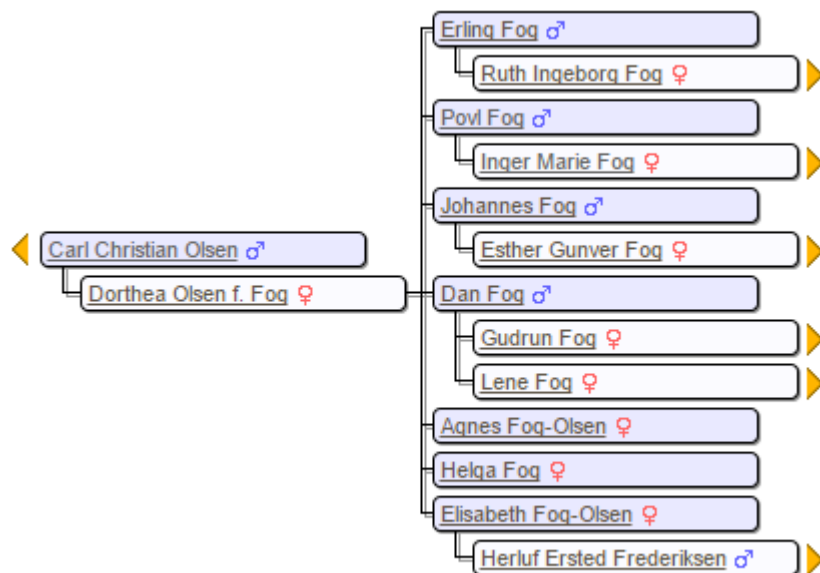
Naturligvis kunne han ad ikke drive forretning på den måde, men han klarede den dog i nogle år, jeg ved det ikke men jeg vil tro ca. 6 år. så var han så heldig at man byggede S-banenettet omkring københavn , butikken havde ligget lige ud til vejen, nu kom den til,- på grund af to viadukter til at ligge 6 meter under vejen, det udløste en erstatning, og han benyttede lejligheden til at sælge , og blev ansat hos hans svoger som lagerforvalter i firmate Fog & Mørup i nørregade 28 og her var han til han stoppede med at arbejde og var glad for det.

Foto

Huset vi flyttede ind i på tranegårdsvej i 1917 var ret nyt, men - naturligvis med lokum i gården . Da butikken var solgt flyttede vi til Tranegårdsvej 78 hvor vi lejede hus fra et ,- tror jeg nok - konkursbo, hyggeligt stor have og meget

romantisk, og selvfølgelig LOKUM i haven, kan du se et par unger en vinteraften med et stearinlys begive sig ud i mørket til lokummet, . det værner man sig til.

Det var midlertidig for min morbror som var tømmerhandler i Lyngby, holdt meget af sin søster, min Mor, og han var meget god ved hende , og han var ved at bygge et nyt hus til os på Charlottenlundvej 25 , et helt nyt hus , og så med et rigtigt VC, ganske vist i kælderen og med rå væge , men et rigtigt VS. du kan ikke fatte hvilken luksus det var og hvor stolte vi var af det.

Her boede vi så Mor & Far og 7 børn, og vi havde det da dejligt, Pengene var da små, og med vore dages målestok, var vi sikkert fattige. Jeg kan se min Far for mig når han om morgenen inden han skulle på arbejde sad og skar spesild i små bitte stumper, for så rakte de længere , og så købte han pålægsrester som han blandede med et eller andet så det

rakte langt, der skulle jo hbar dag laves 8 madpakker. Min broder Johs. var kommet i bagerlære tæt ved hvor vi boede , og vi skiftedes til om morgene at gå til bageren med en lille spånkurv for at købe " gammelt brød" det var brød fra den foregående dag, af og til var der ikke noget og så måtte vi gå tomhændet hjem, det var trist, men ofte var der meget , og en kurv kostde 25 øre, og der var også tit wienerbrød imellem, det var den store luksus, Johs. blev en dygtig Bager og han var glad for sit job.

7 søskende 15. marts 1981

Nu har vi lige spist middag og nu skal vi ha`os en middagssøvn, og så må vi se hvornår jeg kommer igang igen.

Præstø d. 11 sep. 1998.

Se nu er det altså blevet Fredag , vi har spist til middag og fået os en lille middagssøvn, og så må jeg jo se at komme videre.

Det er begrænset hvad jeg kan huske fra tranegårdsvej 33, men jeg var da begyndt i skolen inden vi flyttede, jeg var meget glad for at gå i skole, selv om der var både diciplin og øretæver, jeg har aldrig fået af spanskrøret , men jeg har da overværet at andre har fået det, men en på kassen har jeg da fået flere gange , vi havde en lærer der hed Bøgh, som vi holdt meget af, han var meget kontant, var der problemer fik vi valget mellem at sidde efter i en time eller tage imod en på kassen, det med at sidde efter var kun for tøsedrengene , så jeg valgte da en på kassen og det fik jeg ganske kontant, nå det var nu ganske sjældent, men det skete da.

Lærer Bøgh var Sløjde og gymnastiklærer, han underviste også i svømning og det foregik på Charlottenlund badeanstalt som lå ud for hvor akvariet nu ligger. Jeg har aldrig fået så meget som 2 min. undervisning, af den ganske simple grund at jeg havde vandskræk når vi havde klædt om gik jeg på toilettet eller som det rettere hed "Pissioaret" det er den rigtige betegnelse for et sted hvor mænd tisser , det var for enden af badebroen og det løb lige ned i vandet , vældig hygiejnisk!!der opholdt jeg mig så >lange undervisningen stod på, og der var aldrig nogen der savnede mig.

Lad os gøre den med vandskrækken færdig,-- Jeg var med min broder Johs. og min mor på besøg hos mine morforældre i Nykøbing Mors, og har formodentlig været 4 år, samtidig var to fætre på vel 13 & 15 år , vil jeg tro, de skulle ud at bade og tog os små med, for enden af en badebro tog min fætter mig, (der aldrig havde været i vandet) og smed mig ud på 2 meter vand , hvorefter han sprang ud og fiskede mig op , jeg er af den opfattelse at jeg der fik vandskrækken. Senere da vi var vel 6 eller 7 år kom vi på ferie hos noget familie på Refsnæs som det hed dengang, idag hedder det Røsnæs, der gik vi i vandet hver aften , og man havde vænnet sig til at jeg blot gik i strandkanten og soppede, jeg blev aldrig drillet med det. En dag jeg gik og soppede faldt jeg over en sten og fik hele hovedet under vand , jeg blev vældig forskrækket, østolthed over pludselig at kunne være med , det piller lidt ved en lille drengs selvværd.

Selvværdet bliver vel ofte sat på prøve i opvæksten, vi gik i skole på Maglegårdsskolen, og det var for størsteparten velhaverbørn, der har vel været ca. 20 % fra mindrebedømte hjem, og der hørte vi så ansolut til, det kunne godt give problemer, vi kunne ikke deltage i fodbold som hørte til i gymnastiktimerne, for vi havde da ikke råd til fodboldsstøvler. Om vinteren var der gratis bespisning for mindrebedømtes børn , man kunne få en portion øllebrød gratis , vi tiggede hjemme for at slippe , det var for nedværdigende , min Far syntes det var en god ide, men min Mor fik trumfet igennem at vi slap, det var alligevel for nedværdigende.

Vi måtte ikke gå til fødselsdag hos kammeraterne, for der var ikke penge til fødselsdagsgaver. Når et barn havde fødselsdag var regelen at 8138(æ)-2.78138(t)-2.7..7813

Min Morbror der var tømmehandler i Lyngby, havde en svoger der var godsejer i Kalundborg, og han havde en gård der blev drevet som gartneri med bl.a. 600 mistbænkevinduer, den hed Tjørnemarksgården og der kom jeg i lære, det må have været i 1932. For at illustrere hvor alvorlig landbrugskrisen var, må jeg fortælle at min morbrors svoger, Godsejer Carl Lawetz var født på Refsnæsgården, men købte siden Kalundborg Slots ladegård et stort gods som han senere døbte om til "KAALUND KLOSTER", han var en dygtig landmand så han erhvervede efterhånden op gennem tyverne flere godser så han i en periode havde 9 godser. Refsnæsgården, Kålund Kloster, Falkenstein ved Slægelse, Løvegård. Rustkammergården og Fænø i Lillebælt, det er hvad jeg kan huske, Da den store ælandbrugskrise indtraf røg den ene gård efter den anden så han tilsidst kun havde Refsnæsgården og Kålund Kloster, og så Tjørnemarksgården som jo kun var en lille bondegård der blev drevet som gartneri, og her kom jeg så i lære, vivar 5 elever, og det var den arbejdskræft der var. foruden de 600 mistbænke var der en frugtplantage og så avkede vi blomkålsfrø der er ganske vanskeligt.

Gartner Jørgensen var en stille alvorlig mand, og værelserne vi boede på var dødssyge og iskolde, sådan at vi for egen regning anskaffede en petroleumsovn, det blev chefen meget fornærmet over, og forlangte at vi ikke brugte den, dersom vi ikke kunne holde varm, en kunne vi bare komme ind i stuen om aftenen, men det var ikke lige sagen, det gik så meget op i en spids at jeg forelagde det for Godsejeren, idet jeg hver onsdag aften var tvangsindlagt til aften the på Kålund Kloster, idet alle de unge på egnen der var i familie eller slægt med godsejeren stillede hver onsdag og måtte berette om deres hverdag og uddannelse og så holdt han et lille foredrag om et eller andet emne, vi elskede ikke disse onsdags aftener, men turde ikke blive væk, jeg forelagde problemet med Petroleumsovnen, og han konkluderede at dersom vi selv havde betalt den og iøvrigt selv betalte brændstoffet, så kunne han ikke se noget galt i det.

Chefen på Tjørnemarksgården havde den ide at vi hver søndag formiddag skulle skuffe og rive og feje gårdspladsen, det kunne vi ikke li`det var dog sødag, chefen og fruene kørte til kirke hver søndag og han havde ofte inviteret os med, dog uden resultat, så fandt vi ud af en lørdag at vi stoppede arbejdet 2 timer før tid og gik hjem for at ordne gårdspladsen, han blev jo skrup tosset og spurgte hvorfor, hvortil vi svarede at vi gerne ville med i kirke søndag og så kunne vi jo ikke nå at ordne gårdspladsen, den kunne han ikke gi igen på, men vi blev jo nødt til at køre med i kirke, --- dog kun en gang, og for fremtiden klarede vi gårdspladsen om lørdagen.

Vi avlede en masse meloner i drivbænkene og den kørte sønnen til Kalundborg og solgte sammen med andet vi producerede, så rejste sønnen hjemmefra, han var iøvrigt en guttermand og jeg fik opgaven med at køre til byen og sælge Jeg havde en løn af 15 kr. om md. og fik at vide at dersom det gik godt skulle jeg få 20 kr. om der som det gik meget godt skulle jeg nok få en ekstra skilling ved sæsonens slutning, jeg var jo meget spændt på hvordan det ville gå ved slutningen af sæsonen, - ikke en øre, - jeg var meget skuffet.

Jeg havde kontrakt på to år, idet læretiden var to år friland og to år drivhus og jeg havde fået lærested i Hørve, da jeg så skulle rejse ved forårstide og var på kontoret for at få mine tyve kr. og sige farvel sagde chefen: " Du var måske lidt skuffet da du ikke fik nogle penge ved sæsonslutningen, men jeg ved jo godt at nå man skal skifte plads har man brug for lidt penge, derfor har jeg ventet til du skulle rejse og så fik jeg 150.- kr. Det var jo en formue, og jeg var da meget glad og fik vel også et lidt andet syn på chefen. Så kom jeg til Hørve som ligger midt i Odsherred og det var noget helt andet på mange måder, det var drivhuse og butik, og med gartneri to steder frilandsgartneri i Vallekilde og 3 km. derfra i Hørve drivhusene og butikken. Jeg begyndte i Vallekilde hos seniorchefen men kom kort efter til Hørve hvor jeg boede hos bestyreren der , det var ganske andre forhold . Chefen i Vallekilde var en ældre hjertensgod mand, han var havebrugskandidat, hvad hans kone iøvrigt også var , et par elskelige mennesker, han var tillige lærer på højskolen og en dygtig teoretiker men såre upraktisk og totalt blotte for økonomisk sans , der var en søn Svend Dyre, et prægtigt menneske, og så havde de bestyrer Hansen i Hørve og han var den praktiske mand , havde de ikke haft ham var det hele gået neden om og hjem, han styrede hele økonomien og gartneriet og butikken i Hørve. Han var ungkarl og plejede en del selskabelig omgang, som jeg hurtigt blev en del af

Han var meget skrap til at lave mad og havde ofte gæster, vi kom meget sammen med en læge en dyrlæge en herreekviperingshandler en skolebestyrer og en damefrisør , og fru rysted når de skulle ha`Hansen til middag , han havde været gartner på et hotel i Jylland , og der havde han lært at lave mad , når der var gæster, og det var der tit så spillede vi kort og sang meget ved hjælp af højskolesangbogen, jo vi havde det godt, men der blev skam også bestilt noget , Sønnen S. Dyre havde i nogle år kørt en ugentlig varetur , der varede en hel dag, og den overtog jeg og kørte meget rundt, især i sommerhusområdet ved Ordrup næs.

Nu er det ved at være TV- tid så nu må jeg stoppe.

Præstø d. 15 oktober 1998.

Hej Sisse!

Jeg må se at komme igang igen, men hvordan skal jeg kunne huske alt det der er gået tabt.

Lad mig starte med to historier som har skvulpet rundt i hjerneboksen og som jeg vist ikke har fået med. Den første er fra Charlottenlundvej og jeg har vel været 11 - 12 år vil jeg tro, min bror Jonas og jeg havde en lille spøg,- i regelen om søndagen,- som vi havde megen glæde af, idag ville man nok kalde det for et studie i psykologi, nok om det Charlottenlundvej var en blind vej der sluttede med en sti der førte til en viadukt ved mesiaskirken, nu må du lige tænke dig at man på den tid gik med hat, ikke kun damerne , alle herrer gik med hat . Stien mandede ud i fortovet under viadukten , og her anbragte vi en brosten og oven

på den lagde vi en gammel blød herrehat, hvorfor nu det, jo, ganske enkelt, i 99 af 100 tilfælde ville den der observerede den sparke til sådan en gammel bør,- ganske rigtigt.

Kom der en knægt løbende så tog han tilløb og så fik den et ordentlig los----- og så lød der et skrig. Pæne noble herrer med spadserestok skævbede om der var nogen der så dem og så kom drengen op i dem----- og der kunne lyde grimme eder. Et kærestepar kunne skændes om hvem der skulle sparke til sådan en gammel hat, og naturligvis var det da i regelen hende der fik æren og med efterfølgende hvin!!!

Det skete at der kom en gammel morlil som forsigtigt løftede hatten og lagde den pænt ind til siden og kigede undrende på brostenen. Så skete det også at nogle drenge havde fået ømme tær og huggede hatten, og så var det bare efter dem. Vi kunne få mange timer til at gå med den leg. Min Far opdagede os en dag og var vel egentlig lidt "på den" men fandt dog ud af at han syntes vi skulle lade være, medens min Mor fandt at det var en herlig spøg. De klasiske med pengepungen i en snor, eller en hundelort i en lille pakke brugte vi da også, men brostenen var absolut den bedste.

Ad samme sti gik vi hver søndag form. til kirke sammen med vore forældre, var der mange mennesker i kirken fik vi 8jonas og jeg) lov til at gå oven på på pulpitret for at give plads til voksne i selve kirkerummet, vi fandt hurtigt ud af at smutte forbi døren og over på HIK`s fodboldsbaner, og så var det bare om at være tilbage inden gudstjenesten sluttede, en dag kom vi for sent,- sikken en ballade. Nå jeg kom jo til at "træd orgel" og der sov jeg dejligt under prædikenen.

Så var der en fra Kalundborg som jeg -- vist nok --- ikke har fået med.

Jeg gik jo på teknisk skole, og vi elever ville gerne til københavn for at se store og moderne gartnerier, men vi havde ingen penge, så vi fandt ud af at lave en dilletantforestilling som så skulle give os lidt kontanter, det lykkedes da også.

Vi spillede "Charleys Tante" og jeg spillede tittelrollen, og min sidekammerat på skolen Jørgen Jarlund spillede imin kontubernal Jørgens Far var skoleinspektør i Kalundborg, det der idag svarer til skoledirektør. En aften da vi havde aftalt at jeg skulle med Jørgen hjem for at læse på rollerne (jeg havde aldrig været med ham hjemme og kendte ikke hans forældre) blev uundervisningen afbrudt og hele skolen sammen med handelsskole og aftenskole m.v. blev tvangsindlagt til et møde på Grand Hotel.

Kvindernes internationale Liga for Fred og Frihed havde arrangeret et møde med en "Kanon" fra Geneve, men der var ikke kommet ret mange mennesker, så for at fylde op tvangsindlagde man skolerne, (det skulle man vist prøve idag) En nydelig hvidhåret dame indtog talerstolen og bød vel,- jeg gav Jørgen en albue i siden og sagde:" Du Jørgen hva`Fanden er det for en kælling ?

Hvortil Jørgen med et udsøgt smil sagde: " Det er min Mor!" Enhver vil kunne tænke sig hvordan jeg havde det, Ingen musehuller der var store nok, enhver undskyldning faldt til jorden og det allerværste var at Jørgen morede sig kongeligt,- og vi skulle hjem til ham og læse,-- aldrig i livet. Nå! vi indgik den aftale at jeg gik med ham hjem på betingelse af at han ikke fortalte det til sin Mor, det lovede han helt bestemt, vi gik hjem til Jørgens forældre og op på hans værelse og læste,- det kørte lidt tungt for jeg havde det ikke godt,- efter et stykke tid banker det på døren og faderen kommer ind og siger.

Så unge mennesker så har kællingen theen færdig " Jeg smadrede rollehæftet i hovedet på Jørgen og søgte døren idet jeg sagde:"Du havde lovet ikke at sladre" "Passer ikke " sagde Jørgen "Jeg har lovet ikke at sige noget til min Mor, og det har jeg heller ikke " Faderen tog mig om skuldren og vi fik en fornuftig snak, han havde moret sig kongeligt over historien men var klar over at han nu skulle hjælpe mig på højkant, hvilket til dels lykkedes , men det var drøjt at se moderen i øjnene.

Det viste sig at være et par strålende mennesker med en udpræget humoristisk sans, og jeg var ofte gæst og havde det dejligt, undtagen når Jarlund, for at drille mig lidt,- kaldte sin kone for "Kælling"

Vi fik gennemført forestillingen og vi fik da også lidt penge i kassen, ganske godt endda OG HAVDE EN FIN TUR TIL KØBENHAVN-----hov det var vist en forkert knap,- nu går det igen.

Min udkårne i forestillingen var datter af en forretningsmand i byen og han var medlem af indre mission, jeg har i stykket en replik der lyder : " Frøken De lovede at vise mig deres yndlingsplet i haven". Vi pjattede lidt og den kom ind imellem til at lyde:" Frøken De lovede at vise mig Deres Ynglingsplet i haven." Vi skulle ha`generalprøve hvortil forældre var inviterede og hun formanede at sige replikken rigtigt for ellers ville hendes Fars skarpe øre reagere omgående og han ville blive skrup tosset, og,-- naturligvis i bar nervøsitet fik jeg sagt det forkerte og det hele var ved at gå i fisk. Efter forestillingen kom faderen og jeg fik jordens største skideballe,--- det udtryk har man nok ikke navendt dengang, det har nok heddet reprimande". Tosset var han,- og i mine øjne uklog!

En kold februaraften i 1932 var jeg på vej hjem fra teknisk skole . Skolen var,- naturligvis om aftenene fra 8 - 10 , der var ikke noget der hed 20 - 22. Det blæste , nej det var en orkan, vel den værste jeg har oplevet , jeg kørte op på siden af en anden cyklist en politibetjent breiting fra kalundborg , jeg siger "God aften" , han drejer hovedet i blæsten og svarer "!God aften" , og idet han drejer hovedet siger han .vad er dog det? og vi står af cyklerne og ser et kæmpe brandskær ind over kalundborg by, vi vender cyklerne og kører mod byen , han fordi han rent tjentligt skal stille i sådant tilfælde og jeg af naturlig nysgerrighed .

Det var ikke i Kalundborg men 7 km. mod Vrøj at en hel landsby med en samling gårde brændte , der blev ikke et hus tilbage . På danmarks vigtigste radiostation Kalundborg Radio, blæste de store antenner ned. På Lerkenborg på Asnæs havde man lige haft rejsegilde på danmarks største lade,----- den blæste omkuld som et korthus, men det syn der ventede mig da jeg kom hjem til gartneriet var,- for mig,-- nok det værste . Vi havde 600 mistbænke vinduer hvor de førset kulturer så småt var igang, alle vinduier var blæst over på den anden side af en mose,-- knust!!! Jeg blæev gansje skrap til at sætte glas i, vi lavede iøvrigt selv vore kit, det er ganske enkelt vandrevet kridt og linolie!!

Her er noget galt i kronologien....

Medens jeg var i Kalundborg havde jeg en god ven jeg havde lært at kende i teknisk skole Åge la Cour, ja lad os bare tage hele hans navn Aage Blicher Dornonwille la Cour , jeg tror det satmmer fra franske kartoffelbønder , det blev et livslangt venskab og jeg har så sent som for to dage siden læst en bog han lige har udgivet og som han har kaldt:"Som jeg husker det!" meget spændende, men lad os vende tilbage til 1932.

Jeg fik min gang i hans hjem sammen med to lærekammerater Peter og Niels Åges forældre havde lige købt en lille landejendom på 7 td. land , hvor de skulle leve af at dyrke grøntsager på mager sandet og bakket jord . Åges Far var oprindelig købmand men var gået fallit under forrige verdenskrig , via et job som bogholder på gørlev sukkerfabrik havnede han i Slagelse med et margarinedepot som siden blev kvalt af UNILEVER" og så sagde han, der altid havde været have interesseret:"Er der ikke andet der kan give mig føden, så kan jorden".

Han var vokset op som yngste søn af forstanderen på "Det Clasiske Fiedekomis Landbrugsskole" på Næsgård på Falster og var skrap til havebrug. Det blev nu en drøj tørn med megen fattigdom og meget og hårdt arbejde, men med et ukueligt gåpåmod og lyssyn og med megen gæstfrihed , der var ingen store serveringer, men der var hjertevarmt og altid en kop kaffe og et stykke sigtebrød . Den megen modgang havde gjort Åges Far til kommunist, dette var naturligvis ikke velset i et udpræget landbrugs og venstre sogn, men han skabte alligevel respekt ved sin flid Og hjælpsomhed . Meget pudsigt blev hans bedste ven sognets konservative præst Pastor Mogensen.

Jacob la Cour havde i konsekvens af hans kommun istiske sindelag meldt sig ud af folkekirken, men det gav kun anledning til yderligere dsikutioner med Mogensen. Patsor Mogensen havde en datter der hed Gitte , og efterhånden blev vi en lille flok der holdt sammen , af og til i Præstegården men oftest hos Johanne og Jacob la Cour . Det var Åge, hans søster Inger , Gite Mogensen, Peter, Niels og mig fra Tjørnemarksgården (mit lærested) Åges Mor var en enestående kvinde og en arbejdsbi uden lige , hun kunne skabe et festmåltid af meget små midler, og vel

var de fattige, (det var mange mennesker i trediveerne) men de holdt "fanen højt" Lige meget hvor meget arbejde der ventede i marken, så var det sidste man gjorde lørdag aften, det var at rive og feje så der altid var pænt omkring ejendommen, det ghorde også indtryk på mig at til hverdag altid brugte hvide stofservietter, og man kunne da godt udbringe en skål i vand, det var rent og klart og det smagte godt.

Jacob la Cour dyrkede som sagt grønsager og kørte med sin hest til kalundborg og solgte dem til butikkerne der, men jorden var sandet og mager, så han fik natrenovation fra Kalundborg , det var ubehageligt men det virkede godt . For at suplere indtægterne tog han arbejde på Gørlev sukkerfabrik i sæsonen d.v.s. han kørte 20 km. på cykle til gørlev i al slags vejr om vinteren for at stå ved de dampende varme slampresser , og så ud på cyklen igen og tyve km. hjem til raklev. Det har været en drøj tørn, men var lønnen end ringe så var det et godt supplement. Åge befandt sig ikke godt i skolen , (hans Far var jo kommunist) Han arbejdede hjemme da han holdt op i skolen og kørte til byen med grønsager i stedet for faderen i en periode , og han kunne li`det han var god til at handle , samtidig kørte jeg for min Chef og solgte vore produkter.

Jeg havde en kunde , en dame som havde en grøntforretning, en fin butik, men hun kunne ikke skrive skilte , det kunne jeg heller ikke men alligevel var det mit job, dagligt at skrive hendes prisskilte , en dag lavede vi en lille spøg, idet hun havde niogle fine italienske blommer som kostede 8 øre stykket, jeg ved ikke, men mon ikke det svarer til 50 øre idag. Nå! vi skrev Fine italienske blommer 8 øre pr. stk. 3 stk. for 25 øre. , helt bevidst, hun solgte hele dagen lige til kl. 5 om eftermiddagen da der kom en ældre lærerinde ind og sagde : " Jeg vil gerne ha`3 blommer, men jeg vil gerne betale dem hver for sig. Indehaveren gik til bekendelse og fortalte at det var bevidst og at hun havde solgt hele dagen uden at nogen havde bemærket det. Vor formodning holdt stik.

Min Chef havde et år satset på Asier og havde sået et meget stort stykke til og med godt resultat , der var masser af asier, så en dag lastde vi en hel jernbanevogn med asier og den gik til grønttorvet i københavn til en kommissionær. resultatet : "En regning fra statsbanerne på fragten". Og en regning fra kommissionæren for bortkørsel til lossepladsen. Det gghorde et ret stærkt indtryk på mig.

Min Chef var en meget fåmælt mand på en måde streng, men i meget høj grad under tøflen, hvilket vi undrede os meget over, for han var en klog mand, medens hans kone,--- efter vor opfattelse ---var alt andet end klog. Vi havde et stort stykke med hindbær og hertil havde vi en halv snes plukkekoner , man plukkede bærrerne på den måde at man plukkede i to sorteringer , man havde en kurv med fire bakker og plukkede så Flødehindbær i de to og Fabriksbær i de to, det passede i regelen, de fine bær blev så solgt i alundborg og de andre gik i tønner til fabrik, det var mit job at "styre" plukkekonerne, og at tage imod bærrerne, en dag rager jeg fejl og hælder flødebærrerne i tøndnen , idet samme kommer chefen og ser det, han kigger på mig og siger ganske stille : "Det var vist en bjørnetjeneste de der gjorde mig": Den sved, havde han dog givet mig en

skideballe, men han har sikkert været klar over at det andet virkede bedre. Jo jeg var flov, for fabriksbærrene kostede kun en trediedel.

Regelen for gartnerlærlinge var dengang 2 år i frilandgartneri og 2 år i drivhusgartneri, så jeg søgte og kom så til Vallekilde Hørve. Jeg har vist været lidt inde på det. Jeg havde gode år der idet jeg var der i 1934 og 1935, var soldat i 1936 og tilbage til Hørve i 1937 og 1938.

Jeg har vist været lidt inde på tiden i Vallekilde Hørve, foretagendet var ret så specielt. Indehaveren Gartner og Havebrugskandidat Aksel Kragh og hans Kone Havebrugskandidat Ingeborg Kragh boede i Vallekilde, og det gjorde jeg den første tid. Kragh havde måtestation for meteorologisk institut, han var lærer på Vallkilde højskole og kirkesanger i Valgmenighedskirken hvor hans kone året rundt sørgede for friske blomster i kirken. Der udfoldede sig et rigt kulturelt liv i "Kragereden" med oplæsningsaftener, aftener med klasisk musik, huset var forsynet med flygel hvorpå fruene spillede, desuden sang hun. Musikaftenerne bestod i regelen af flygel 4 strygere og af og til en klarinet. Det var sikkert berigende men vi unge i regelen 2 eller ter faldt tit i søvn og hustes søn som var en rigtig guttermand reddede os så vi kunne komme ud og i seng.

Foruden gartneriet i Vallekilde havde man butik og drivhuse i Hørve, Her regerede bestyrer Hansen. Han var en dygtig mand og havde hurtigt erfaret at hans chef var blottet fuldstændigt for økonomisk sans, hvorfor de lavede den overenskomst at Hansen overtog økonomien og Chefen og hans kone fik udbetalt hvad de skulle bruge til husholdning m.v. Det fumgerede til alles tilfredshed i erkendelse af at nogle havde evner for det ene og andre for det andet.

Efter en tid i Vallekilde flyttede jeg til Hørve og gik igang med drivhusene og butikken. Det er sikkert rigtigt at gartneriets største indtægtskilde var begravelser, det var den eneste butik i sin art i miles omkreds så vi lavede mange kranse. Op til en stor begravelse blev det ofte natarbejde. Der var et vældig godt arbejdsklima vi kendte ikke til overarbejde, selv om vi ofte måtte tage en tårn om aftenen, det gjorde vi uden stands anseelse, man hjalp blot hinanden uden at skæve til klokken, til gengæld tog vi os ofte fri en eftermiddag for at køre til stranden og bade, så måtte vi skiftes til at en blev hjemme for at passe butikken.

Man var simpelthen fælles om alt. Vi var i HØRVE Bestyrer Hansen Chefens søn Svend Dyre, skiftende medhjælper og mig. Vi spiste middagsmad i Vallekilde og havde mad med til Hansen i en madspand. I de sidset år tror jeg nok at Hansen lavede middagsmad fordi de "gamle Krager" var kommet op i årene, Hansen var iøvrigt vældig skrap til at lave mad, han havde været gartner på et hotel på Herningkanten, så han havde vel lært det der, Jog han kunne li`det. Han inviterede ofte til middag, og duperede de af byens fruer han kom sammen med, de var altid nervøse når de skulle have Hansen til middag. Når han havde middagsgæster kunne vi godt være 15 - 16 stykker, og det var en helt klar regel at de ansatte i gartneriet der havde lyst, var altid velkomne. - Det var hyggelige og morsomme aftener.

Lad mig prøve at beskrive en aften . (har jeg gjort det før må du tilgive, jeg kan ikke huske hvad jeg har skrevet) Vi var fra huset Hansen, Svend Dyre og jeg, desuden en Herreekviperingshandler og hans kone en Dyrlæge og hans kone en læge og hans kone en Damefrisør. en Skolebestyrer og hans søster og hans nevø der var præst ved Stefanskirken på Nørrebro , det var hen mod jul og vi fik julemad , og bag efter sang og hygge vi os .

Ella Vang, Lærerinde fortalte at hun iK avisen havde læst om en gammel julesalme man havde taget op og sat i melodi, "Hov" sagde jeg, det hørte jeg om i radioen da jeg stod og lavede kranse idag . "Hørte De melodien" spurgte Ella Vang. "Ja det gjorde jeg da" svarede jeg . "Så prøv at nynne den for os" sagde Ella Vang . Det var da naturligvis umuligt for en genert ung mand . Jeg kan ikke spille på klaver, men jeg kan af og til finde en melodi med en finger på et klaver , så jeg gik til stuen ved siden af og prøvede . Efterhånden syntes jeg at det var ved at ligne og kaldte på Ella Vang , og så fortsatte vi , hun forstod sig på det tekniske, så langt om længe fik vi strikket en melodi sammen og vi kunne synke : "En rose så jeg skyde" Jeg var rævestolt , især da hun nogle dage efter kom og viste mig at hun havde fået de nye noder og at det stort set stemte det vi havde d.

Her er noget galt i kronologien....

Onsdag d. 28 oktober 1998. i øsende regnvejr.

Hvor sluttede jeg nu igår , Nå! det var Ørumgård og krigen var slut og det hele så meget lysere ud, blot var rationeringsmærkerne stadig talrige på mange varer men det øgede jo opfindsomheden . Jeg kørte på torvet i bilen og det bevirkede jo at vi kunne bruge hestene mere i marken. Torvet var jo det gamle grønttorv ved Ørstedsparken , jeg havde fast plads på Række P. nr. 18 en meget fin plads som havde tilhørt gartneriet i mange år . Det var - og er vel stadig et specielt folkefærd , Jeg fik en meget åbenhjertig karakteristisk af det af "Ivar Røræg`s" svigerfar ,

Ivar var min skolekammerat der blev politibetjent og som arbejdede hos os , han var på mange måder en rigtig guttermand, hans svigerfar var skotøjsfabrikant og hans svigermor havde et slagterfirma i kødbyen og de boede i Hellerup næsten lige ned til øresund, så har du "klassen" , Vi var jævnlig sammen med dem, det var søde mennesker og de havde ofte talt om at de gerne ville opleve Grønttorvet når det var i funktion. Vi aftalte en dag og de stillede en tidlig morgen på torvet og var meget optaget af hvad der foregik. Da de langt om længe var ved at være mætte kom de tilbage til mig, og så siger Georg A. Petersen (svigerfaderen) "Sig mig Olsen (det hed jeg jo dengang) hvordan i alverden er det gået til at et forholdsvis intelligent menneske som Dem er havnet her!!!!". Den måtte han høre meget for og jeg ligeså, for han sagde jo i grunden rigtig meget om både mig og om grønttorvet , men han havde da ret i at de mennesker der færdedes der, og rimeligvis stadig gør det er en blanding af store og små

forretningsfolk, store og små producenter og tillige en god portion fidusmagere og "sjakaler"

Jeg fortsatte med at drive gartneri og køre på torvet men gav mig tillige til at handle med kartofler. Jeg så en dag en annonce fra en Proprietær Hoff. på Idasminde ved Maribo som havde en stor lastbil til salg, det var sjældent at der var biler til salg. Jeg ringede til ham og fik prisen og sagde at jeg gerne ville købe den, og det undrede ham at jeg ville købe ubeset, men han lovede mig bilen og jeg tog toget til Maribo hvor der stod en del mennesker der også ville købe, men han havde jo lovet mig den i telefonen og jeg fik bilen. Der skete blot det at jeg havde glemt mit checkhæfte, så nu kneb det, jeg fandt ud af at ringe til min bank i Herlev og fik fat i bestyreren som kunne kende min stemme og som så ringede til Proprietærens bank i Maribo og så lykkedes det alligevel.

Jeg købte mange kartofler i Hornsherred og din Far har vel ikke været mere end 3 a`4 år da han ofte kørte med når jeg hentede kartofler, ja vi prøvede at sne inde oppe ved frederikssund kanten hvor vi overnattede i et hundekoldt karlekammer. Senere rejste jeg til jylland og købte kartofler som jeg så fik leveret med banevogn.

Jeg havde en pudsigt oplevelse på Herningkanten, det var jo lige efter krigen og toggangen var alt andet end præcis, og en aften står jeg på banegården i Kibæk for at komme med toget til Silkeborg hvor jeg havde lejet hotelværelse. Efterår regnvej, hundekoldt og meget sent på aftenen. langt om længe finder jeg et hus hvor der boede en vognmand, men han var gået i seng. Jeg fik ham banket op og det kostede megen overtalelse at få ham til at køre til Silkeborg. Jeg sætter mig ind ved siden af manden og prøver at få en samtale igang, det var aldeles umuligt, han sagde ikke et ord,- før vi nærmer os Hørbylunde bakker lige før Silkeborg, da siger han pludselig ;" Har så`en københavner set te`hvor Kaj Munk ble`mørdet!", "Nej det havde jeg da ikke" Digterpræsten Kaj Munk blev jo myrdet kort før den 5. maj, og det skete ved hørbylunde bakker,-- Lidt efter standser han bilen, stiger ud i øsende regnvej og vi går over vejen og han peger ned i grøften hvor der stod et lille trækors og lå en del blomster, manden tager huen af og siger : "Der", hvorefter vi går tilbage til bilen og kører til Silkeborg uden at der siges et ord.

Jeg har tit tænkt på den historie, og den er nok ret typisk for en sindig Jyde, han har været godt irriteret over at skulle køre den tur, og så for noget så ussel som en københavner, men hans jydske ære bød ham alligevel at han burde vise,- selv en københavner,-- hvor Kaj Munk blev myrdet. Det siger nok lidt om jydsk egenart.

Tiden går og vi kommer hen i foråret 1947 og vi begynder at forhandle med Fru Ørum Larsen om at købe "Ørumgård", det lykkes imidlertid ikke jeg havde ikke penge nok, prisen var høj for der var gode udstykningsmuligheder. Jeg kunne sagtens låne pengene bl.a. ville min morbror Tømmerhandleren meget gerne låne

mig dem, men jeg havde en sand skræk for at låne. Så sker der imidlertid det at en god kunde som jeg næsten daglig kom med varer til på vej hjem fra torvet, døde og Enken spørger om jeg ville købe den, og det gjorde vi så , og det blev et venskab som varede til hendes død ,hun arbejdede i butikken hos os så længe hun magtede det og vi havde et vældig godt samarbejde .

Butikken var en høj kælder på Vibevej nr. 30 , og der blev stort set kun solgt frugt og grønt, vi fik dog hurtigt en del kolonialvarer og ret hurtigt også vin som jeg syntes var spændende . Jeg kørte stædigt på det princip at jeg ikke ville ha`varer i butikken der ikke var betalt, så når jeg købte vin var det blot 3 eller højst 6 flasker ad gangen i begyndelsen, det varede dog ikke så forfærdelig længe før jeg kunne købe hele kartoner med 12 fl.

Det er nok lidt svært at forstå idag, men det var virkelig en stor dag da det kunne lade sig gøre , det sagde jo også lidt om vores økonomi og om hvordan butikken "kørte" Lørdag var den store dag, og vi stod ofte fredag aften og vejede af til lørdag, det var sukker, salt. kartoffelmel og lign som skulle værte klar til lørdag . bag butiksdoeren stod der altid en stor tønne med islandske sild , de blev solgt direkte fra tønden , op i et stykke pergamentpapir , på vægten og så avisrapport om, det skete vel at der dryppede lidt luge ved siden af men det gav en god duft i butikken. Sådant et kvarter er som en lille provinsby, vi lærte jo kunderne at kende , vi fulgte dem og de fulgte os og vi havde mange gode oplevelser , adskillige har besøgt os i præstø.

Jo vi kom ret tæt på mange mennesker, Vi havde en kunde der var kasserer i brolæggerforbundet , han blev syg og vi fulgte hans sygdom nøje gennem hans kone der kom daglig i butikken, en skønne dag røg den ene ben og kort efter det andet ben, det var hårdt for dem begge , og han måtte opgive sit job som kasserer, jeg husker at jeg ringede til hans formand der boede i Vonsild i Jylland og fortalte ham at Nielsen nu havde det så godt at jeg syntes godt han kunne klare det kasserer job, og det lykkedes Formanden fik udvirket at han igen blev kasserer og klarede det far lejligheden på første sal. Det gav manden en hel ny tilværelse og han lavede vældig op. Han kom aldrig udenfor en dør , han kunne jo ikke komme ned fra 1 sal . Han havde et meget stort ønske, men det var umuligt, han ville så gerne besøge Formanden og de havde tænkt på at det måske kunne lade sig gøre med en ambulance. Vi talte med Falck, men det kostede 600.- kr. hver vej . 600.- kr i 1948 var vældig mange penge , så det kunne ikke lade sig gøre . Vi havde fået et folkevogns rugbrød som jeg brugte til torvekørsel men vi kunne sætte sæder i så vi brugte den også til privatkørsel. Vi fortalte Hr. & Fru Nielsen at vi skulle til vandrups i en week-end og foreslog at de kørte med , de mente det var umuligt , men det lykkedes, vi satte en lænestol ind i rugbrødet, han kunne ikke sidde på det almindelige sæde , og så tog vi et par uringlas med, og så glemmer jeg aldrig da vi skulle hente dem, hvordan skulle han komme ned fra 1 sal uden ben, proteser havde han ikke . Jeg måtte bære ham ned , det var en lidt mærkelig fornemmelse , men det gik fint, måske nok fordi vi pjattede lidt med det . Han fik sit livs oplevelse og Farmor og jeg fik en god tur hvor vi besøgte dem i vandrups. Havde vi gjort en god gerning? måske nok, men det bar så rigelig lønnen i sig selv , det var en god oplevelse .

På Ørumgård kunne det jo ikke blive ved at gå. så vi overdrog forpagtningen og kartoffelforretningen til en dygtig medhjælper og flyttede ind hos min mor og far på Charlottenlundvej, det var næsten umuligt at få en lejlighed, og der boede vi så fra nov.-47 til april 1948 hvor det lykkedes at få en lejlighed over butikken på Vibevej.

Niels er født d. 9 maj 1947, så han var ganske spæd og måtte med i butikken hvor han ofte lå i baglokalet i en tøjkurv. Det blev jo noget lettere da vi fik den lejlighed, det var også lettere om aftenen at gå ned i butikken og rode.

Vi fik ret hurtigt indrettet et kølerum, det var ikke almindeligt men vi havde megen glæde af det, Vi fik også, hvad der var noget ganske nyt,- anskaffet en dybfryser, jeg kan dog ikke huske hvad vi solgte fra den udover en ide jeg fik, og som vi havde rigtig megen glæde af. På de tider kunne man ikke drikke snaps uden at den var afkølet. Jeg fandt på at lade en smed lave nogle små jernkasser, de var firkantede men koniske, vi fyldte vand i og satte en snaps i kassen og ned i dybfryseren, det blev så stor en succes at vi havde mas med at følge med, det var i regelen om lørdagen at folk var skrevet op til en snaps. Det blev noget lettere da der en skønne dag begyndte at komme små legetøjsspande i gummi.

Farmors søster Gudrun arbejdede hos os i en del år og hun var os en meget stor hjælp og drengene var meget glade for hende. En dag lidt pudsigt ting,- Gudrun og jeg var da naturligvis dus, men bag disken var vi da -- selvfølgelig -- DE's Vi havde i nogle år en Fru Andersen i butikken, en nydelig dame med usædvanlig flotte tænder, hun var rap til at ekspedere og hun snakkede meget. En lørdag fandt jeg at hun vel nok snakkede lidt rigeligt og sagde til hende,- naturligvis i sjov, vi havde en meget fri tone: "Pas på Fru Andersen Gebisset klapper" Den kunne hun ikke snuppe hun blev skrup tosset gik i baglokalet og lagde sin kittel tog frakke på og ville hjem. Det varede meget længe før jeg fik talt hende til fornuft, og det varede lang tid før hun tilgav.

Jeg var jo ikke uddannet købmand men ville gerne være medlem af købmandsforeningen, og det kunne man først blive når man havde drevet forretning i to år med godt resultat, så først da jeg kunne fremlægge et godt regnskab for to år kunne jeg blive medlem, det blev jeg så og havde så ret til at uddanne lærlinge, og vor første lærling hed - og hedder stadig. Birthe, hun fik sin gang hos os også i fritiden, og en skønne dag kom hun med Peter, en dejlig Sønderjyde som hun blev gift med, og som hun fik tre dejlige unger med. Peter er kørelærer og vi har stadig god forbindelse til dem.

Disse snaps som jeg har omtalt voldte problemer for der var stadig rationering på snaps, og regelen var at vor vinhandler kunne levere os så mange snaps som vi havde tomme flasker til. Da vi overtog butikken var der kun 3 fl. i omløb, det kunne jo ikke gå så jeg købte hos en klunser på Nørrebro 20 tomme flasker til Kr. 5.- pr. stk en fuldkommen vanvittig pris, men det var nødvendigt, min vinhandler lavede vrøvl, for han troede naturligvis ikke på at vi havde så mange

, det var en god investering. Jeg har meget svært ved at huske priser fra den tid, men jeg finder i gamle papirer at den 29 dec. 1943 er prisen for rugsigtebrød og franskbrød nedsat med een øre til 40 øre for 500 gr. brød og 37 øre for 300 gr. brød.

Vi havde en morsom bananhistorie i en bananløs tid . Det varede adskillige år før der kom bananer .Min lille bror var dengang ansat i et importfirma, som havde tilladelse til at importere bananer til rigshospitalet som brugte dem til en speciel børnesygdom. så ringer han en dag og spørger om jeg kan skaffe ham af med nogle bananer for de havde fået for mange , jeg ringede til varedirektoratet om, tilladelse til at sælge dem men fik et klart nej, men jeg kunne selvfølgelig sende en skriftlig ansøgning, jeg forklarede ham at inden den blev behandlet var bananerne overmodne, han kunne ikke hjælpe mig, jeg foreslog at de blev foræret til en børnehave, men det var helt håbløst det ville skabe misundelse . Så skrev jeg til varedirektoratet at jeg ville sælge dem fra min butik lørdag d. ? og at jeg ville sælge dem til ren indkøbspris, idet jeg fandt det urimeligt at de skulle rådne. Vi solgte dem en lørdag form. det skabte jo en lang kø ned ad Vibevej men det var morsomt og vi hørte aldrig fra direktoratet.

Ole kom til at gå på Grøndalsvænge skole og Niels trivedes godt indtil katastrofen indtraf, idet Niels fik børnelammelse under den store epidemi, han blev indlagt på Blegdamshospitalet , hans ene arm var totalt lam og vi måtte ikke besøge ham på anden måde end at vi måtte stå udenfor og se ind ad vinduerne, ret hurtigt blev han dog flyttet til Frederiksberg hospital og her måtte vi besøge ham og her lå han ret længe . En dag ringede en sød massøse og fortalte glædestrålende at han havde bevæget en finger , hun var så glad at hun var nødt til at ringe og fortælle det, hvilket jo ellers var lægens privilegium. Han kom så hjem og farmor cyklede i lang tid til Tuborgvej til børnelammelsesinstituttet hvor de behandlede ham, han kom sig helt og det er mit indtryk at han ikke har haft men af det .

Til lejligheden på Vibevej hørte en have på størrelse med et frimærke , det kneb lidt for os , vi var vant til at kunne få jord under neglene , og det savnede vi så i foråret 1952 købte vi et sommerhus i Gilleleje på Kattegatsvej nr. 10 . Vi købte det dagen før det skulle have været på tvangsauktion, og jeg mener at kunne huske at vi gav Kr. 12.000.- Det var en tysk pejlestation der havde stået i Kastrup der var sat på grunden og det var et meget solidt hus , og grunden var så stor så vi senere delte den i tre .

Den første aften blev nu ikke vellykket . Det var jo meget spændende for drengene , og lige inden de skulle i seng skulle Niels lige op at stå på spisestuebordet for der kunne han se Nakkehoved Fyr, og så snubler knægten og flækker overlæben og vi måtte køre til Læge der syede den , det var hård kost og en voldsom start . Vi fik dog megen glæde af det hus vi var der hver week-end og vi havde næsten altid gæster med , og hvad vi ikke havde kom af sig selv vi var altid mange, og vi byggede om og vi byggede til og vi havde det dejligt.

En skønne dag kunne vi ikke finde på mere at alve om på huset, og så solgte vi en grund og byggede et nyt hus på den tredie grund . Jeg morede mig meget med at bygge det hus, det blev bygget i gasbeton og med undtagelse af EL lavede jeg alt selv med både centralvarme og en flot udendørs pejs, den drillede mig nu lidt, mange af de materialer jeg købte var brugte , pæne brugte døre og vinduer var ikke vanskeligt at skaffe . Pejsten blev muret i fine gule Flensborgsten. I en pejs skal der være et røgslag og i min nærighed havde jeg taget en kraftig Zinkplade, en jernplade var ret dyr, da jeg så skulle prøve pejsten satte jeg en gammeldags appelsinkasse ind i pejsten og fyldte træld i den og så en tændstik til, det gav et vældigt blus og lidt efter begyndte zinken at dryppe det var for voldsom varme og jeg havde et frygtelig mas med at få en jernplade ind , det kan være dyrt at være sparsommelig .

Der var ingen EL og der var gammeldags lokum, EL måtte vi vente ret længe på men vi fik hurtigt lavet en zeptitank. En ældre Tømrermester i Gilleleje lærte mig hvordan jeg skulle lave den, og den fungerede i alle de år vi havde huset uden problemer, det er kun et spørgsmål om at få startet gæringsprocessen rigtigt.

Jo vi havde mange gode timer i Gilleleje, et af vore rigtig gode numre var når jeg havde held til at redde en kasse jomfruhummer på fiskeauktionen i Gilleleje , der var auktion søndag morgen og der kunne man ikke sjældent være heldig at få en kasse til en fornuftig pris, de var ikke i samme høje kurs som idag, men vi nød det , på det område er der sket en voldsom udvikling , det er et sidespring, men da vi kom til Præstø smed fiskehandleren stenbidderrognen ud, den var der ingen der ville have, idag er det en ret dyr spise.

Før vi købte gilleleje havde vi i 1948 købt et hus på Smedebakken 24 i Lyngby, der hvor faster Helga idag bor, det var et gammelt hus men hyggeligt. Vi købte af Retspræsident Hove som var arving efter Postmester Hove som havde boet i huset men nu var død . Samme postmester var kendt i hele lyngby som lidt af en særling, hvad huset også bar præg af, vores sagfører Lrsf, Anton Andersen fortalte at postmesteren , når han gik tur, altid og kun gik baglæns . Der var centralvarme i huset, men kedlen stod i soveværelset , det ku`vi ikke li`så vi gravede kælder ud under noget af huset med stor hjælp af Morbror Christian, farmors bror som var murermester i vedbæk .

Vi var glad for at bo på smedebakken, men i 1953 fandt vi på at købe et hus på baunegårdsvej 28 i gentofte, den indeholdt en lille købmandsforretning, købmanden var død derfor skulle huset sælges , og så skulle vi af med smedebakken og fandt ud af at det passede bedre til min mor og far, de var blevet ældre og havde soveværelse på første sal og WC i kælderen , på smedebakklen kunne de få det i et plan, så vi solgte charlottenlundvej og de fik smedebakken , som de var meget glade for og som helga så overtog da de døde.

Nu var den gal igen med den evige mani med at bygge om, så på baunegårdsvej blev der også bygget , butikken var lille og det var blot huset vi var interesseret i, alligevel kørte vi butikken videre, så nu passede Farmor den og jeg passede

vibevej og drengene kom i gentofte skole som ligger lige overfor på baunegårdsvej .

Her fik drengene deres kammerater , og her meldte Klaus sin ankomst d. 30 maj 1958, de to store var vældig stolte af den lille, men det kunne godt give problemer , de bebrejdede os ofte at vi forkælede den lille , men i det øjeblik vi prøvede at irettesætte den lille var de ved at rive hovedet af os fordi vi var urimelige. Jeg har aldrig spadseret med en barnevogn, det gjorde mænd ikke , men Ole og hans kammerater, både drenge og piger, og det var mange holdt meget af at låne den lille og så gik de tur med barnevognen, det var jeg vist lidt duperet af . Ole kom i murelære og han og hans kammerater begyndte at dykke fra skovshoved havn . Såvidt jeg husker det havde både Ole og Niels budpladser og kørte med mælk om morgenen . Mælk var i flasker og det var almindeligt at man fik sin mælk bragt til døren om morgenen, det var et koldt job om vinteren .

Nu havde vi to butikker , men det var vibevej vi levede af , omsætningen i gentofte var ikke stor , men det var ganske pudsigt at erfare at det var i gentofte vi satte penge til på dårlige betalere , på vibevej var det meget lidt vi solgte på kredit, hvilket jo iøvrigt var ganske almindeligt dengang , men i gentofte, hos " de fine" som man sagde, der skulle de ha`kredit, og det var ofte svært at få pengene hjem , de problemer havde vi ikke på vibevej .

Under krigen havde jeg haft en del kontakt med forskellige Politifolk på politigården , naturligvis fordi vi jo havde politifolk boende, det resulterede i at jeg var med til at lave danmarks første Hjemmeværnskompagni i politisektionen , det gik vi meget op i og brugte megen tid på det men havde også megen glæde af det og fik mange og gode kammerater .

I den allerførste tid holdt vi til på politigården, og her gik jeg i en periode til "Håndgemæng",- ja det kaldte man det, det var vel nærmest en slags selvforsvar , det indeholdt da også noget gymnastik , vi havde en sergent fra ryvangens kaserne som underviser, han var dygtig, og vi kunne li`ham , en dag beklagede han sig over os, han syntes vi var for slappe, vi kunne ikke nok, "Nej" sagde han " Ude i ryvangen har jeg et hold piger , og dersom I ikke bliver bedre, så tager jeg nogle af dem med herind , så skal I se hvordan man griber tingene an".

Vi rystede på hovedet og hånede ham, "Tøser". Næste gang havde han taget en halv snes piger (damer) med, og de skulle vise os hvordan, det kunne vi ikke snuppe , man kunne da ikke tage hårdt på piger. Vi blev klar over noget ganske andet , da vi først havde været i madrassen med et brag begyndte vi at tage fat på pigerne , men vi kom helt til kort , for pokker hvor var de dygtige , min sidemand en skolelærer på vel 90 kg. stor stærk bamse, og som,- syntes jeg - var dygtig , han røg op over hovedet på en lille tøs og i madrassen med et brag, de havde en evne til at bruge sig selv som vægtstang, jo vi måtte beskæmmet erkende at vi kunne ikke ret meget , men det hjalp.

Kompagniet voksede og vi rykkede ud til kavalerfløjten på Sorgenfri slot under Prins Knuds protektion, han havde vi megen glæde af, pladsen blev for lille og vi rykkede til Jægersborg kaserne, stadig med Politiassistent Riis Nielsen (BONZO) som chef, han var dygtig, han var populær, han var både elsket og frygtet, og så var han kæmpe stor. Store mænd er ofte store kåde drenge, jeg tror nok vi ofte var ret så pjattede drenge, men det gik aldrig ud over det saglige.

En aften på Jægersborg kaserne havde Bonzo undervist i noget teori og skældt os ud for at være nogle slappe tøsedrenge, det var lige lovlig meget så det skulle hævnes, og det fortalte vi ham og jeg lovede ham en røvfuld men måtte jo erkende at jeg måtte have hjælp for det kunne jeg jo ikke klare selv, "Det må du godt povl, du kan tage ter mand til hjælp, og så kan I komme ved nat eller ved dag, bare kom" sagde Bonzo, han skulle til nattjeneste på gentofte politistation, og da vi kørte fra Jægersborg kørte vi 4 mand til gentofte og gik ind og sagde Dav til Bonzo. Vi havde aftalt at atge ham på kornet, og nu skulle han da ha`den røvfuld, han sad bag sin skranke, og pludselig sprang vi alle fire over skranken og gik i flasket på ham,----- der gik få min. så lå vi i hvert sit hjørne og bad om nåde, Bonzo grinede og vi rørte ham aldrig mere, og så fik vi en øl eller var det vand, der blev ikke drukket meget øl.

Du har sikkert hørt historien før, men det må du lide under for det er en af dem jeg gerne fortæller, men lad mig fortælle hvor dygtig Bonzo var, han havde arrangeret en natøvelse i Tokkekøb hegns hvor han ikke selv skulle deltage. Øvelsen gik ud på at lære at bevæge sig lydløst i skoven om natten, jeg var anbragt inde midt i skoven med en lyssporpistol, så blev top mand sendt imod mig og så skulle jeg affyre pistolen så snart jeg hørte dem, det gik fint, nogle kom ind på 5 a`6 meter, andre på måske tyve meter, så snart jeg hørte dem fyrede jeg pistolen af og alt var oplyst et kort øjeblik og så ventede jeg på næste hold. pludselig som jeg står og venter og lytter er der en der puster mig i nakken og visker "Dav Povl" jeg fik en prop, det var Bonzo, det store brød var gået gennem skoven og helt ind på livet af mig uden at jeg havde hørt en lyd.

Efterhånden opstod tanken om at vi skulle bygge vores egen hjemmeværnsgård, og Danmarks første byggede vi der hvor Hørsholmvejen begynder, den blev bygget udelukkende ved frivillig arbejdskraft, og alle materialer blev doneret f. eks. tiggede jeg alle gulvbrædder hos min onkel i Lyngby. Der erfarede jeg at mænd fra alle sociale lag kunne arbejde ubrydeligt sammen om en stor opgave, vi fik bygget et perfekt hus med fuld kælder med skydebane. Kloakkerne blev gravet i modbydelig stiv lerjord af et hold på - tror jeg -- 5 mand, for pokker hvor de puklede, det var aftener og søndage, det var to direktører fra toppen af dansk industri, en lastbilchauffør og en murearbejdsmand, det var et ubrydeligt hold, og de var rævestolte da bygningstilsynet kom og godtog deres arbejde. Den ene af de to direktører havde jeg det vældig godt med, vi drillede hinanden meget, men en dag blev det for meget, og jeg tror vi var uvenner i en hel måned, så endelig tilgav han mig og vi havde det godt igen, hvorfor?

Jo vi havde været på en natøvelse ved Kollekolle og stod ud på morgenstunden ved en gård hvor der gik en flok køer i en indhegning, hegnet var et elektrisk hegn og jeg spurgte , - da vi skulle tisse en tår, om han kunne ramme ståltrådshegnet med strålen, det kunne han da sagtens, og han gjorde det, ---- og han skreg, strømmen gik naturligvis lige i ham. jeg var ikke stolt af det, jeg havde ikke drømt om at han ville gøre det, men den stakkels mand anede ikke hvad et elektrisk hegn var . og selvfølgelig har det da gjort forbandet ondt.

Nu kunne jeg jo bruge flere dage til at fortælle om min tid i hjemmevernet , men det går ikke . En enkelt også fra området ved kollekolle . Vi skulle på orienteringsløb i skoven deromkring, og overbetjent Åge Riis der var vor delingsfører havde om eftermiddagen lagt løbet ud, vi løb to mand sammen og jeg skulle løbe sammen med cand. mag, Gildahl, og da vi kom ind i skoven hvor vi skulle starte ser vi hurtigt at der var friske spor af Åges motorcykle , jordbunden var fugtig og sporene stod klart, vi blev enige om at det var skie`godt, vi lod kort og kompas være og styrtede efter motorcyklesporet , indtil vi havde løbet en halv times tid , så tog vi kort og kompas frem, ---- og var helt rundt på gulvet , vi måtte simpelthen tilbage til udgangspunktet for at begynde forfra . Åge havde ganske enkelt regnet med at han kunne få nogle til at falde i vandet, og havde derfor kørt en tur i den stik modsatte retning, han havde helt ret, Guildal og jeg faldt i vandet og et lærte vi da også af.

Et andet orienteringsløb lærte jeg også af. Vi havde fået en venskabsklub i Borås i sverige , og dem besøgte vi hvert andet år , og det var i regelen med tævlng i orienteringsløb om form. og skarpskydning om eftermiddagen. Et år skulle jeg løbe sammen med forlagsboghandler Hagerup en gammel snu rad, som beklagede at jeg skulle løbe sammen med sådan en gammel rad, der ikke kunne løbe så hurtigt, nå vi kom igang og hagerup bad mig om at tage en kompaskurs, selvfølgelig, ---- men jeg kunne ikke styre kompasset, nålen var helt "kulret" og jeg forstod intet, Hagerup stod og smilte lumsk, og sendte mig i forskellig retning men det var umuligt, jeg måtte opgive, men han vidste årsagen , det var malmen i klipperne der snuppede kompasnålen, og først da vi fandt et sumpet område lykkedes det , de fleste danske faldt i vandet på den, men også det lærte vi da af.

I løbet af dagen var vi gerne med et svensk værtspar hjemme for at drikke kaffe , og første gang farmor var med skulle vi med en resteuratør Elg hjem, vi blev præsenteret for hans viv og jeg præsenterede min kone, vi fandt at det var et par sure mennesker , der var kold luft og det var umuligt at få en samtale igang , først da farmor begyndte at tale om vore børn lettede det lidt, og han viskede noget til sin kone og sagde til mig: " Er det din Frue". "Ja det er det da", han begyndte at skrup grine , og fortalte så at jeg havde præsenteret "min kone" og at det på svensk betyder Luder eller Elskerinde, derfor kulden, vi blev perlevenner og morede os over misforståelsen.

Kun en historie mere om svenskerne . Svenskerne havde været her på besøg, og vi sluttede med festmiddag på Palmehaven som lå ved Charlottenlund station, jeg tro der ligger en Iso butik nu. Prins Knud og Caroline deltog i aftenfesten, og på

et tidspunkt ville Caroline hjem, og så havde Knud bare at lystre , vi sad nogle stykker sammen med vor chef Kaptajn Vollesen og Knud og Caroline , da hun ville hjem, så sagde Knud:" Vollesen nu går Caroline og jeg ind i den tomme sal ved siden af, og så sender du alle svenskerne ind og så stikker vi dem på næven og siger farvel,----- og så vasker de sgu ikke hænder de første fjorten dage , og sådan blev det. Knud var nu god nok, og han vidste at svenskerne var meget snobbete .

Nu skal du slippe for mere hjemmeværn, jeg slap hjemmeværnet da vi flyttede til præstø , men jeg har da nok savnet det , og nu er det ved at være thetid så nu skrider jeg, ka`du ha`det!!

Søndag d. 8. November 1998.

Hej Sisse!

Nu er jeg her igen, der gik jo lidt kludder i det sidste gang, det må du prøve at tilgive!

Jeg skrev vist ret meget om hjemmeværnet, det har nok noget med det at gøre at jeg var glad for hj. værnet og havde mange gode oplevelser der. Man diskuterer jo i denne tid ret meget om hjemmeværnets betydning. Jeg tror at man overser hj.værnets egentlige opgave, som ligger dybt i navnet, kærnepunktet i hjv. opgaver er lokalkendskabet , og opgaven er i påkomne tilfælde at klare det første eller de to første døgn, primært i karft af lokalkendskabet, hvorefter militæret tager over og hjv. reduceres til alm støttekompagni, men det lokale kendskab er af umådelig stor betydning, og kunne f. eks. have haft uvurderlig stor betydning d. 9 april 1940. Der stod nordmændene meget stærkere.

Nok om det, du skal lige ha`to historier mere om hjv. Vi havde en god kontakt tilØ marinen og fik engang en opgave som i en tid skulle holdes hemmelig, vist nok af konkurrence hensyn. Marine havde fået et tilbud fra england på en ny, meget let landgangsbåd, og nu ønskede marinen at vi skulle prøve den i al hemmelighed . Vi fik 3 både, som ikke vat større end at en båd kunne bæres sammenpakket af een mand , på ryggen som et tornyster.- Vi kørte 12 mand i bl. a. vores "rugbrød" til kalundborg hvor vi havde hyret en fisker som sejlede os til samsø hvor vi havde aftalt en øvelse med samsingerne. Vi skulle gå iland tre steder på kysten og samsingerne skulle så finde og arrestere os . Under sejladsen til samsø pumpede vi gummibådene op. gummibåden var indelt i fire sektioner som pumpedes op hver for sig, og den skulle kunne klare fire mand med fuld udrustning selv om to af sektionerne blev gennemskudt. Dette prøvede vi idet vi blot med en kniv punkterede en sektion, og alligevel kunne vi med de små padler , og fire mand med fuld bevæbning,-- 1 maskingevær og 3 maskinpistoler klare os ind til kysten.

Vi gik iland tre steder , og samsingerne fandt os aldrig , det var de lidt sure over. Landgangen var natten mellem lørdag og søndag , og om søndagen skulle vi ha`en normal øvelse med samsingerne, der klarede de sig til gengæld meget bedre end vi gjorde, og her har vi problemet igen,LOKALKENDSKABET.

Prøven med disse landgangsbåde var så på positiv at marinen købte dem. Da vi, søndag aften vendte tilbage til Kalundborg, havde jeg tabt nøglerne til min bil, men da det var politibetjente der skulle køre med mig var problemet ikke stort, de fik hurtigt kortsluttet og startet bilen, det havde jeg aldrig klaret .

Den anden historie du skal straffes med foregik i marinens forlægning i Hornbæk plantage , vi havde lånt området til en mindre øvelse der primært gik ud på at overnatte i bivuak, men selvfølgelig med en brutal vækning af "fjender" .

Vi havde fået os lagt godt tilrette under vore regnslag og nogle var vel faldet i søvn, da øvelsen pludselig kl. 2 om natten blev afblæst, vi myldrede til barakkerne hvor der til vor store overraskelse var dækket op med røde pølser og øller. Vor Boss trådte frem og meddelte at det var i en ganske særlig anledning at vi skulle have øl og pølser , og at anledningen var den at han havde opdaget at "Povl" havde fødselsdag, vi var taget afsted den 22 oktober, og da det nu var over midnat var det altså min fødselsdag og han ønskede mig hjertelig til lykke og overrakte mig en lille gave og med et kæmpe grin,- en regning på øl og pølser. Hele historien var udsprunget af at de var nogle stykker der havde noget de skulle ha`hævnet, og da hovedmanden "Ivar Røræg" havde boet hos os da han gik under jorden, og der erfaret at jeg hadede fødselsdag, når det drejede sig om mig selv. Der var vild jubel og jeg var rasende , men måtte jo tage spøgen selv om det holdt hårdt, efter en times tid kunne vi gå i bivuak igen, men fik kun en halv times tid, da vi blev overfaldet af et hjv.-kompagni fra roskilde ,- dem fik vi nu hurtigt "unduleret". Så skal du slippe for mere hjemmevern, selv om jeg kunne blive ved længe endnu,

Nu må jeg lige ha`lov til at "hoppe" tilbage til "Ørumgård", idet en St, Hansaften er dukket op i horisonten af de gamle hjernevindinger. Glæden havde jo næsten ingen ende i foråret 1945. Vi brugte enhver anledning til at samle mennesker , jeg tror behovet for at være sammen var stort , nok var vi rykket sammen så tit det lod sig gøre , men til stadighed havde der hvilet et tryk over os,- og nu var det pludselig væk og alttegnede lyst og positivt, Den første st. Hans aften i 1945 havde vi inviteret gæster, og de amerikanske styrker i Danmark havde et velfærds kontor i København , og der opfordrede man befolkningen til at invitere amerikanske soldater, således at de kunne lære den danske befolkning at kende . Vi havde to damer for meget til St. Hans aften og jeg bad min lille broder Dan om at skaffe to amerikanske soldater, således at vi var lige mange af hvert køn. Jeg bad ham om at få et par som han syntes ville passe til vort "hartkorn" , ikke et par rødder og heller ikke et par højtstående officerer,--- det skulle de da nok klare og han stillede for at hente dem, og ,---- der var sket en fejl der da et ægtepar og ventede en ret højtstående officer og hans kone , manden var dyrlæge og stationeret i Wiesbaden,--- der var ikke noget at gøre , det var en skuffelse, men han måtte jo tage dem med, de var noget ældre end os, det var ikke godt,- men det viste sig at blive alle tiders succes, det var jordens sødeste og morsomste mennesker.

Han var egentlig dyrlæge længt ude på landet i amerika , de havde hver sit Fly, men ingen bil . Det blev en fantastisk aften og vi havde megen glæde af de to

mennesker, ja så megen at min broder holdt forbindelsen ved lige med dem, således at Mr. Whenwriet stod fadder til deres ældste datter.

Vi havde jo fået gang i den bil jeg har omtalt , og den skulle Mr. Whenwriete prøve at køre, men det kneb, så tog hans kone over, og hun kunne køre den, hun blev helt pjattet ned den bil og var hurtigt klar over at det var en Willys overland årgang 1927. og at det var den man lagde på tegnebordet da man skabte Jepen`Når man nui sidder i en dejlig have after en god middag og sludrer over kaffen , så er det indbegrebet af dansk hygge og vi havde det rart , på et tidspunkt begynder,- ganske typisk en af mændene at snutte cementklodsen til en haveparasol og praler med hvor mange gange han kan løfte den op i stiv arm , og starks var konkurrencen igang, de fleste havde prøvet. Ivar røræg havde stukket den op i stiv arm 11 gange, og det var rekord, men der manglede Mr. Whenwrietw og mig, så måtte jeg jo til den , Ja 14 gange, jeg var stolt som en kat med ety ålehoved, men Mr. Whenwriete ville ikke , han var jo kontormand så vi regnede ikke med at han kunne men til sidst tvang hans kone ham til det, og da han havde stukket den op 20 gange spurgte han om han skulle fortsætte,---- vi blev jo noget slukørede , men han forklarede os at dette var et udtryk for forskellen mellem amerikansk og europæisk libvsstil, idet han sagde, at enhver amerikaner med respekt for sig selv, altid startede sin dag med et glas isvand og min. en halv times motion. Det gav os jo lidt at tænke på.

Som jeg sidder her og skriver kommer Farmor med Berl.T. og spørger om jeg har læst en artikel hun lige er blevet færdig med , - jeg har set overskriften, men ikke læst den,- :Det bør du gøre" siger Farmor, og fortsætter:" Jeg ville ønske at nogle af mine børn og børnebørn ville læse den, den er bestemt ikke rar, men man bør vide hvor ubeskrivelig rædselsfuldt det var".

Naturligvis har Farmor ret, vi - I - bør vide det. Hvor meget i har lært i skolen kan jeg ikke vide. Det vi vidste under krigen havde vi fra illegale blade , og så fra de legale aviser, men det lå jo i sagens natur at det var stærkt farvet af tysk censur og propaganda. Jeg vedlægger artiklen i kopi, har du tålmodighed til at læse den er det ubeskrivelig modbydelig læsning, men tillige aldeles uforståelig, desværre var det kendsgerninger.

Den artikel fik mig til at rode i gamle papirer, jeg har ikke været god til at gemme, men jeg fandt dog lidt som jeg sender kopi af, bl. a. en regnskabsbog fra 1927, den er ganske morsom og viser lidt om min Mor som den strålende pædagog hun virkelig var.

Nu skulle jeg se at finde ud af hvor langt jeg i grunden var kommet da jeg stoppede sidst. Jo det var hj.v. og det var Gilleleje og det var vibevej. En historie fra vibevej dukker op, vi var ganske slemme til at "gasse" hinanden, mon ikke man kalder det for "Practical joke" En aften da Farmor og jeg var ved at lukke butikken for der en "djævel" i mig og jeg sagde til Farmor"Nu går jeg over til blomsterhandleren og køber et buket blomster, og så kører vi hjem (til gentofte) og tager vores pæne tøj på, og så kører vi til Ivar og Else og siger tak for indbydelsen (vi var ikke indbudt) og at vi havde glædet os meget" Som sagt så gjort og vi stillede på Jensløvs Tværvej på tredie sal og ringede på,

Else kommer ud og lukker op i badekåbe og er selvfølgelig helt rundt på gulvet og kalder på Ivar som er lige så forvirret, de er bund ulykkelige og flove over at de har glemt det. Ivar ud af døren og ringer på hos flere af beboerne i opgangen og låner lidt her og lidt der og de får stabledet et måltid på benene - eller bordet .- spøgen lykkedes de var sikre på at de havde glemt at de havde inviteret os, vi havde en dejlig aften, og da vi - sent - sagde god nat og tak for iaften , og var kommet et par etager ned råbte vi op til dem at vi havde taget fusen på dem, og så styrtede vi ud i bilen. Selvfølgelig har de senere taget hævn,men den husker jeg ikke . Vi lavede meget af den slags, mer eller mindre groft, men vi morede os.

Nå lad os nu komme tilbage til realiteterne. Nu boede vi på baunegårdsvej hvor farmor passede butikken der og hvor vi tilbragte vore week-ender i Gilleleje. Det gik os lidt på at der ikke var muligheder for at bygge mere om på butikken på vibevej . Jeg var blevet medlem af Københavns købmandsforening og begyndte at forhandle med konsulent tjenesten idet man så småt var begyndt at bygge Supermarkeder, det var noget ganske nyt, jeg tror det første blev lavet i Nr. Frihavnsgade, det næste var købmand Florin i Lundtofte og det tredje var Købmand Bonen i Sorgenfri, hvor Niels senere kom i lære.

Man var ifærd med at planlægge et butikstov på Englandsvej 312 i tårnby, nær vandtårnet. Vi blev enige om at vi skulle have supermarkedet på torvet og så gik vi igang. Jeg sidder her med en mappe så tyk af korrespondance tegninger og kviteringer. Vi brugte rigtig mange penge til indskud grunden købte de fremtidige butiksejere af en gårdejer Fischer, en dejlig og hyggelig mand arkitekter, ingeniører, konsulentero.s.v. skulle alle ha`penge og det fik de, og det var,- efter vore forhold - mange penge. Vi fik dog råd til at købe en byggegrund hvor vi ville bygge et hus, vi skulle jo ha`et sted at bo , jo der var skam gang i foretagendet og der var mange møder og mange spændende møder. Fluidselig gik det hele i stå, stor ballade,- Statsbanerne havde fundet ud af at der skulle etableres et godsspor over sjællandsbroen til kastrup lufthavn, og det kom til at gå lige gennem vort butikstov, og vi var knust, hvad nu?

Mange spekulationer, vi havde solgt butikken på vibevej til senere overtagelse til en ung isenkramkommis som var søn af en af vore gode kunder, en meget tiltalende ung mand, men hvad skulle vi nu, der var ikke rigtig planer om nye butikcentre, men så ringer Morbror Poul fra Vordingborg og siger at han har fundet løsningen, idet det gamle kornfirma i Præstø ville sælge deres kolonialafd. Jeg skreg højt og sagde:"Nej aldrig" Jeg har arbejdet i en lille provinsby, og jeg kender mentaliteten,i en lille by kan man ikke "snuppe" fremmede, især ikke dersom det er en københavner, men vi måtte alligevel love ham at køre en tur til Præstø, for han havde der en god ven der var isenkræmmer og nabo til købmandsbutikken og han var meget interesseret i at få en god nabo. Vi lovede at køre til Præstø, men tog det løfte af Morbror Poul at han ikke fortalte Isenkræmmeren noget før vi havde været der.

Vi kørte til Præstø, blot for lige at se det hele udefra, og ikke andet, det var blot en aftentur for at lukke munden på Morbror Poul. Med mit kendskab til

"Lillebyen" kørte vi forbi og parkerede længere fremme og på den modsatte side, og gik så blot en tur gennem gaden og standsede tilfældigt ud for butikken i nr. 31. Vi havde stået der et kort øjeblik da en Herre lettede på hatten og sagde: "Det er måske købmand Fog fra København?" Morbror Poul havde altså sladret og vi fik en lang snak med Lysdahl, og selv om jeg havde svoret at jeg aldrig ville til en lille by gik vi alligevel i forhandling, egentlig først med Lysdahl, idet jeg ikke kunne tænke mig at være lejer, jeg har altid haft en ide om at eje det jeg beskæftigede mig med, men Lysdahl ville også være ejer, og kornfirmate havde egentlig kun tænkt sig at udleje, så allerede der var det ved at strande, men vi nåede dog et kompromis idet Lysdahl, - meget fornuftigt - foreslog at vi dannede et Ejendomsselskab som vi kaldte Fog & Lysdahl", og sådan blev det altså senere.

Vi havde en del forhandlinger med Direktør Bjørn Carøe som var direktør for firmaet Anton Pedersen. det var trange forhandlinger, det kneb at få relevante regnskaber frem. men jeg snakkede dog lidt med firmaets bogholder, og det var vist ikke meningen!! Imidlertid kom vi så langt at der var mulighed for afsluttende forhandlinger og der blev aftalt et møde på Hotel Frederiksminde en form. kl. 9.00 Jeg havde min Sagfører Lrsf. Anton Andersen fra Lyngby og min morbror Tømmerhandler Fog fra Lyngby, han havde spurgt om han måtte tage med, han ville godt vide hvad jeg lavede, og jeg var glad for at have en erfaren mand med - Vi kørte mod Præstø, og da vi kom til lokumsskoven ved tureby skulle tømmerhandleren tisse, så vi gik ind i skoven for at "slå en streg" Dårlig var vi kommet igang før der lød et kæmpebrag, og det regnede ned over os med eternitstumper, det viste sig at en luzermelsfabrik på den anden side af gaden var sprunget i luften, det var noget af en forskrækkelse .

Vi var på Frederiksminde 8.55 og kl. 9.00 kom Bjørn Carøe, men hans sagfører Lrsf. Dambæk glimrede ved sit fravær, først 6 a`7 min. over ni kom Dambæk, iøvrigt i knæbenklæder og charmeklud. Forhandlingerne gik igang, og dog, det blev ikke rigtig til noget, man snakkede udenom og det blev ikke til noget. Pludselig siger min sagfører, der var en lun og lidt barsk fyr : " Sig mig engang Landsretssagfører Dambæk, når de nui møder til en forhandling ret meget for sent, og så iført den aparte påklædning, er det så fordi De kan li`det, eller er det for at gøre Dem bemærket" Jeg var chokeret, målløs, det var for uartigt, men Dambæk tygghede lidt på den og sagde så: " Sig mig enmgang Landsretssagfører Anton Andersen, når De ødelægger en iøvrigt god cigar på den måde de nu gør, er det så fordi De kan li`det, eller er det for at gøre Dem bemærket". Anton Andersen havde den forrykte vane at han røg Flora Danika cigarer,---- men i pipe, han stoppede cigaren i piben, brækkede af og tændte, og det gjorde ham ustandselig, det lugtede iøvrigt forfærdeligt, men han havde fået svar på tiltale, og jeg fandt at de havde været meget grove, men det har åbenbart noget med sagførersprog at gøre, for fra det øjeblik gik forhandlingerne glimrende.

Bjørn Carøe var lidt svær at tale med og ville ikke rigtig snakke om butikkens regnskaber, men jeg havde jo talt med bogholderen, og han havde ikke fortalt mig det, men jeg kunne hurtigt skønne at butikken havde givet stort underskud det forgangne år, så det gav et chock i ham da jeg påstod, at efter min opfattelse

havde der været et underskud sidste år på ca. 170.000.-det kunne han ikke forstå, men ville ikke benægte det, og henholdt sig til at det klunne være svært at holde kolonial og korn adskilt. Det vidste han godt at det var noget sludder, og vi fandt frem til en løsning og vi købte butikken og selskabet Fog & Lysdahl købte ejendommen, og vi har haft et meget fint forhold til Bjørn Carøe så længe han levede, han fulgte meget med i vor dagligdag, og glædede sig med os når det gik fremad. Jeg var ikke så nervøs ved det store underskud der var, idet jeg var helt klar over hvad årsagen var. Det er ikke nemt at drive en kolonialforretning samtidig med et kornfirma, dersom man kun interesserer sig for kornet, og måske oveb i købet har lidt svage folk i kolonialen.

Det må ha`været omkring 1 nov. 1961 vi overtog butikken og personalet. Farmor måtte blive i Gentofte i ca, 1 måned for at afvikle butikken der, så jeg var alene i Præstø , jeg spiste på Hotel Præstø og sov i en iskold lejlighed, med det resultat at jeg en morgen sad på en ølkasse med stærke smerter i uinderlivet, så da de unge mennesker kom bad jeg dem om at køre mig til en læge , selvfølgelig, men hvilken læge ville jeg til, ja det var da ligemeget, jeg kendte jo ingen, men så sagde den ældste kommis Kaj Nielsen : " Vil De til en modelæge, eller vil De til et gammelst nokkehoved, eller vil De til en læge der smider Dem ud dersom De ikke fejler noget". Jeg har tit moret mig over den karakteristik af byens læger, for den var meget præcis . Jeg valgte den sidste og det var Floding, som hurtigt konstaterede : " Det er sgu en kællingsygdom, De har blærebetændelse". Og så kurerede han mig for det, jeg havde nok reddet den blærebetændelse i den kolde lejlighed, jeg havde jo ikke tid til at tænde op i kakkelovnen,

Nå! jeg gik igang og heldigvis fik jeg snart Farmor og drengene til Præstø. Din Far fortsatte sin læretid i Vordingborg hos en mester som han lærte at sætte pris på og Niels kom i skole , det har nok været noget af en omvæltning for drengene , men vi havde diskuteret det med dem inden vi tog beslutningen og de var meget positive.

Da først Farmor var kommet til Præstø gik vi rigtig igang, meget hurtigt fandt vi ud af at fjerne et skillerum så butikken kunne blive større , det var et kæmpe arbejde der stort set skete i en week - end, udelukkende ved hjælp af din Far og hans kammerater fra gentofte, bl.a. Jørgen Grønberg . Hurtigt fik vi en ung pige i huset og Farmor begyndte at køre varetur, og hvad er en varetur, jo man havde den regel at man ringede til kunderne i oplandet og modtog ordre og så kørte Farmor varerne ud til kunderne, jeg tror vi havde to ugentlige vareture, den ene gik til Tappernøje Engelstrup m.v. og den anden gik til Jungshoved m.v. Det fungerede fint, og det var ikke uden betydning at det var købmandens kone der kom med varerne .

På den tid var det ualmindeligt at man betalte kontant, det var næsten altid på regning, og det var det også for en stor del i butikken, med det resultat at vi fik ret mange penge til at "svømme" og det gav et stort bogholderi, så mit aftenarbejde var ved debitorbogholderiet, den første tid var det i hånden, men jeg fik ret hurtigt en bogholderimaskine og det var en stor lettelse, men hver

måned omkring den første lå der store stakke af konvolutter med regninger, og når så endelig de kom og betalte, så skulle de have en plade chokolade, og dersom det var et ægtepar,- en stor plade chokolade til Fruen og en Cigar til farmand.

Det var ganske urimeligt, men sådan var tiden. Hvor længe vi kørte på den måde husker jeg ikke , men det pinte mig at de mennesker der betalte kontant fik aldrig hverken cigarer elller chokolade, og de gav os intet rentetab, så en skønne dag tog vi det store spring, og jeg var klar over at det var farligt, men vi skrev til alle vore kunder at det var slut med at købe på konto og at vi gik over til udelukkende at handle kontant, selvfølgelig med undtagelse af institutioner og lign. Jeg skrev et brev med en fed overskrift der lød:" Klodsen er brændt". Og så forklarede jeg hvorfra udtrykket AT KØBE PÅ KODS stammede . Jeg var ikke fri for at være nervøs , var tiden moden, ville folk forstå det. Til vor store glæde, og til nogen overraskelse, var der kun et eneste menneske der brokkede sig, Godsforvalteren på Nysø, han kunne ikke forstå det, nå vi blev nu gode venner på det, ja så gode venner at vi kom sammen privat så længe han levede.

Nu er det Thetid - siger Farmor, slut d. 8. nov.- 1998-..

Søndag d. 14 november 1998.

Tak for et dejligt brev , det var et ski`e godt brev og man skulle tro at der havde været tankeoverføring , for jeg havde lige besluttet at nu måtte tiden være inde til at du havde en masse spørgsmål, idet det må være en virkelig god inspiration med mange spørgsmål, så er der noget at tage fat på.

Vi starter med det første "clipsen" ,- den undlader jeg ! Så er der det med at jeg, ind i mellem bruger gammelt papir, det er min medfødte nærighed, det skal ikke ske mere , det er noget pjat,

Så er der krigen, det er jo ikke noget rart emne, men jo aldeles nødvendigt må vi jo nok indrømme . Min indsats i krigen var af så ringe betydning at det ikke er værd at nævne, og at skrive om det i bredere betydning er vanskeligt, og iøvrigt er der så megen tilgængelig litteratur (også i min boghylde) så der kan du læse meget. Jeg har fortalt dig at jeg var våbeninstruktør , og at vi, ind imellem, husede eftersøgte, ja men,- det gjorde "man" .

Det der var problemet var "overløberne", og at tage sig iagt for dem , eksempelvis var der på Frederikssundsvejens Politistation en Politimester Reindel, som modtog tyskerne , da de overfaldt politiet med et velkommen og gik i deres "sold" , medens politifolk blev arresterede næsten alle var der få der gik fri , bl. a. ham, og han boede resten af krigen i hans sommerhus så lå ganske tæt ved "Ørumgård" hvor vi boede. Sådan en mand var jo ikke rar at ha`i kvarteret, men jeg ved ikke hvordan man bar sig ad , men alle vidste, med meget stor sikkerhed , hvor den enkelte stod i den politiske situation .

Jeg har det med, ind imellem at købe bøger på udsalg, og der har jeg engang erhvervet en bog som jeg først nu har læst, eller rettere er ved at være færdig med at læse . Den er skrevet af den norske Statsminister Trygve Bratteli, og handler om hans ophold i tyske fangelejre fra hans arrestation i 1942 og til han kom hjem med de hvide busser i 1945. Jeg sender den lille bog til dig så snart jeg er færdig, jeg vil ikke tro at du kan læse den, den er for forfærdelig, men du kan blade lidt i den, og du vil hurtigt konstatere at det er umuligt at det kan være riogtigt,-- men det er det desværre .

Bogen er skrevet på en helt speciel , og utraditionel måde, idet den er kemisk rensat for følelsesudbrud, politiske analyser og konklusioner og ethvert tilløb til retorik. Den er udelukkende en genfortælling i simpelt sprog af, hvad han kunne huske om hvad der foregik. Det er en ganske usædvanlig skrivemåde, men har man først fattet skrivemåden, virker den umådelig stærk, Den kan give dig et indblik i hvor sadistiske mennesker,-- eller rettere individer der har betegnet sig som mennesker , kan optræde . Man kan ikke tro det, men må erkende at det er kendsgerninger . Det der til stadighed er en kilde til undren er vel hvordan det kunne gå til at et hjernesygt individ, i kraft af en formidabel retorik, i den grad kunne paralisere og hjernevaske størsteparten af det tyske folk. Det er ubegribeligt at mennesker i al almindelighed er så aldels uselvstændige i deres tankegang at man kan få dem til uhyrligheder, som man må formode rimeligvis er deres natur imod. Vi har dem også idag, tænk på Saddam Huseien og Gadaffi. Nå! nok om det, prøv at blade lidt i "Trygve Bratteli"

Om jeg kendte jøder, ja det gjorde jeg da, i skolen havde jeg 4 klassekammerater der var jøder, og det var i grunden ganske pudsigt, for de to var fra ortodokse hjem, og følgelig gik de ikke i skole , som vi andre, om lørdagen, det var deres sabbat, og det blev da naturligvis accepteret af skolen. de to andre var fra ikke ortodokse hjem, og de gik så i skole om lørdagen som vi andre gjorde . Jeg havde intet med jødetransporter at gøre under krigen, det havde derimod min morbror i Lyngby, Tømmerhandleren, han gik stille med hvad han lavede , han havde den økonomiske mulighed, og kromanden i Snekkersten var den praktiske mand som organiserede sejladserne over øresund , men tømmerhandleren har selv kørt mange jøder til snekkersten om natten, og betalt mange penge for at få dem over.

Efter krigen var der en journalist der skrev en bog om jødetransporterne i kommunerne nord for københavn, og da han var færdig spurgte han tømmerhandleren om han måtte komme ud til ham på Fuglevadsvej i Lyngby for at vise ham den,- det måtte han da selvfølgelig godt, han kom og viste min morbror at bogen var tilegnet ham, og pludselig stod der en masse pressefotografer og journalister udenfor døren,- tømmerhandleren blev rasende og smed hele bundtet ud og nedlagde forbud mod bogen,----- bogen var færdigtrykt og kun en fornuftig forlagsredaktør med en god overtalelsesevne fik "den gamle" talt til fornuft, så bogen kunne udgives .

Min morbror Johannes var ret så speciel, han havde et heftigt temperament og kunne skælde forfærdeligt ud, men det var i regelen kun "gas" , han elskede at

tage "gas" på folk, og det , - tror jeg, --- skulle blot dække over en form for blufærdighed . Det betød meget for ham, under alle forhold, at kunne hjælpe andre mennesker, - men de skulle helst ikke vide at det var ham der havde hjulpet. Eksempelvis havde han ret mange ansat, og han kendte ikke alle ved navn, men han kendte alle ansattes børn ved navn, og Morbror og Tante Anna pakkede i mange år selv julegaver til de ansattes børn, de ansatte fik ikke julegaver, det brugte man ikke, men børnene gik " den gamle " meget op i, og i vid udstrækning fulgte han manges uddannelse , og fandt han ud af en havde specielle evner i en eller anden retning, skaffede han straks mulighed for at de kunne udvikles , men han ville helst trække i trådene så ingen rigtig var klar over at det var ham.

Så er der Godsforvalteren på Nysø! Nej det var ikke Ohman, han var forvalter, hvilket vil sige at han stod for den praktiske side af landbruget, iøvrigt var Ohman , udover at han var et strålende menneske, en meget dygtig landmand der stod stor respekt om.

Nej en Godsforvalter er ham der styrer administrationen, det er i regelen en jurist, og det vart det også på Nysø, Godsforvalter Felding var jurist og jeg tror bestemt at han var en dygtig godsforvalter, men det er min personlige opfattelse at disse godsforvaltere var dårligt lønnede . Det var fint at være godsforvalter , det gav social status, men det gav ikke meget i lønningsposen og de havde ofte svært ved at leve op til deres sociale status . Da vi i sin tid standsede med kreditgivning var Felding den eneste der lavede vrøvl, han var et dejligt menneske , han miste sin kone ret tidligt og giftede sig igen og vi kom en del sammen med dem., iøvrigt i regelen sammen med Retsassor Johansen og hans kone.

Så kommer vi til regnskabsbogen. Vi var jo fire brødre Erling, Povbl, Johannes og Dan, og det lå sådan at Erling , der var den ældste skulle jo, dersom det kunne lade sig gøre , læse, og han blev skolelærer . Økonomien i mit hjem var ikke den bedste , så det passede godt at de to næste var interesserede i at tjene penge, så vi havde budpladser. Jonas og jeg. Jeg havde i flere år tre job, idet jeg var bud hos en købmand Bruse i Gentofte, og der var jeg hver eftermiddag efter skole og fik Kr.5.00 om ugen, og så fik jeg en krone til at holde cykle for. Når jeg var færdig hos købmanden kørte jeg til Bregnegården som var et pensionat og der kørte jeg ud med madspande , det var tre etages spande og jeg kunne ha`4 spande ad gangen .

Om søndagen var jeg så i kirken hvor jeg "trådte" orgel, d.v.s. at der på siden af orglet var et stort håndtag, -- en stang -- som jeg pumpede luft til orglet med, det var det jeg tjente mest på, idet jeg fik to kroner hver gang, hvadenten det var en højmesse der kunne tage halvanden time eller det var en begravelse der sjældent var over en halv time . Når der så var en tjeneste midt io ugen havde jeg en skolekammerat der vikarierede for mig hos købmanden, og ham gav jeg 75 øre, så var der alligevel et lille overskud til mig. I Kirken ved alm. gudstjeneste skete der det når præsten gik på prædikestolen at jeg satte mig i en stol bag orglet, og så sov jeg indtil organisten vækkede mig når vi skulle

spille igen. Det var ikke særlig hårdt arbejde , undtagen ved bryllupper, for når brudeparret gik ned fra alteret så fik orglet altid for alle tangenter, og så skulle der megen luft til. Jonas havde sine budpladser, det var mest om morgenen med brød og med mælkeflasker, de mælkeflasker var kolde om vinteren, og det var ofte et problem når det var frostvejr, kom flaskerne til at stå for længe i frostvejr frøs mælken , og da mælken jo udvider sig i frost , så "kravlede " mælken op af flasken og skød proppen af, og så kom gråspurvne og hakkede i frostproppen. De første penge Jonas og jeg tjente var ved at samle hestepærer på vejene og sælge dem til havevejerne, men mon ikke jeg har fortalt det!!

Vores Mor førte regnskab for os , og jeg er næsten sikker på at det har været på vores opfordring, for hun var en strålende pædagog og vi gik meget op i det med regnskab og jeg tror vi lærte meget af det. Som du vil kunne se af udgiftssiderne har der jævnlig været udgifter der har drejet sig om ting til søskende . Vi var rævestolte dersom vi kunne hjælpe med en ting som en af vore søskende manglede , og det er for mig helt klart at det var min Mors indflydelse og pædagogiske evner der gjorde at vi aldrig fandt at det var et offer, mens en æressag , eller hvad vi nu skal kalde det , at vi kunne være glade for at give. Erling - og senere Dan skulle jo læse og altså læse lektier om eftermiddagen , derfor kunne de jo ikke have job. I de tider var det sikkert normalt i en søskendeflok at nogle kunne man få råd til at "holde til bogen", for det kostede jo , medens så andre måtte hjælpe til, og var så glade for det .

Om søndagen gik vi alle i søndagsskole , og jeg tror virkelig vi var glade for det for vi havde gode lærere , et par kendte københavnernavne var bl.a. lærere for os , det var Overretssagfører Staffeldt og Hofjuveler Dragstad, de var gode og muntre lærere. Vi havde også en Ingeniør Keiding, og han samlede af og til drengene og gik i skoven med os, der fandt vi så et vandhul hvor vi samlede haletudser og salamander i glas, og vi forskellige vandprøver som vi tog med hjem til ham, hvor vi så undersøgte det i hans mikroskop, det havde jo ikke meget med søndagsskolearbejde at gøre, men det var meget spændende for os drenge, og det har sikkert været tidstypisk at der ikke var piger med, sådan noget var ikke for piger.

Og så bagsiden af kuverten! Jeg er ikke fri for at være duperet af at du har læst hele "Krystalnatten" Ja det er ikke til at forstå at det har fundet sted, men ikke desto mindre er der en russisk General der i disse dage offentlig har tordnet mod jøderne, men Gud ske lov har Jeltsin lavet vrøvl.

Hov jeg glemte vist det om brandårsagen,

Tirsdag d. 24 november 1998

Ja jeg stoppede i aftes for jeg skulle se Robinson på TV. 3 den er nu virkelig god, og da Farmor kom hjem fra Frederiksminde havde jeg sat "Der var en gang" på Videoen, og så så vi den, og den var pragtfuld. Det var en optagelse fra

dyrehaven , vi har oplevet det i dyrehaven for mange år siden og det kan ikke beskrives, især dersom vejret er godt, jo det var virkelig imponerende , ikke mindst de mange flotte kjoler og dragter.

Nå! mon jeg blev færdig med Valeur ? Vi sad sammen i Turistforeningens bestyrelse, og der var han manden med de mange ideer, bl a. var det ham der fandt på navnefliserne , det var virkelig en succes, vi havde TV fra både tyskland, sverige og Norge. Han havde også en ide som vi arbejdede meget på , men den gik i vasken. Han havde fundet ud af at der skulle være et springvand ude i fjorden , sådan ca. mellem Stationsbygningen og Hollænderskoven, og det skulle springe så højt at det kunne ses fra hovedvejen. Vi var i forbindelse med to store pumpefirmaer og der blev ælavet en masse beregninger , men jeg tror det strandede på driftsomkostningerne . Valeur og jeg var rygende uenige , idet han ville have kulørte projektører medens jeg ville have almindeligt klart lys, det havde ellers været et godt vartegn for byen. Jeg skrev hovedvejen!! det var jo dengang den gamle,

Så skal du ha`den om Elith Foss, den har du fået før men så spring den bare over . Elith var en ungdomsven og han havde været på hospitalet og gennemgået en operation og skulle så på rekreation hos Kate & Valeur på Beldringe. De kom meget i butikken og en dag de skulle til byen spurgte Elith om der var et sted i Præstø hvor han kunne få vasket noget undertøj, hvortil Valeur svarede : " Bare pak det sammen så tager vi det med ind til Connie, så vasker hun det. Poul Thorborg havde et vaskeri hvor de før havde haft Mejeriudsalg. Elith pakkede og Kate og Valeur ventede utålmodigt, hvorfor Valeur gik op til ham for at skynde på ham, da hankommer til at se på undertøjet og siger;" Det kan du sgu ikke Elith, du kan da ikke aflevere de underbukser med de bremsespor i" Elith forklarede ham at han var lige glad han skulle ha`vasket sit undertøj. Valeur svarede at han ikke ville følges med ham , men de kørte til Byen, Det var altid Kate der kørte Valeur havde ikke kørekort, da de nærmede sig byen bad Valeur Kate køre helt frem til Flora idet han sagde:" De skal sgu ikke se at han er sammen med os". Elith måtte gå tilbage og fik afleveret tøj, og da han kom ud på trappen råbte han til Valeur som stod ved Flora og ventede,- så højt så det rungede i hovedgaden:" Så Valeur, nu har jeg afleveret dit vasketøj!" Valeur var rasende og Elith grinede, de kom over i butikken og Valeur beklagede sig, og jeg måtte idømme Elith en bod som bestod i en hel flaske brændevin, det var hårdt ved Elith, for han var meget nærig, men historien gik jo hurtigt i byen.

Valeur var ofte meget kontant og det kom til udtryk en aften vi havde bestyrelsesmøde i turistforeningen, og det var på "Hotel Svend Gønges Kro" hvor kromanden også var i bestyrelsen. Vi kom til at tale om byens originaler , om ikke ligefrem originaler , så var der alligevel ret mange med små særheder eller med et særpræg. Valeur rejste sig, gik til telefonen og kom tilbage og fortalte at han havde talt med hans gode ven Forfatteren Ole Sarvig, og han syntes det var en god ide at skirve om det, så kort efter flyttede han ind på Gøngekroen, boede der i fjorten dage hvor han gik rundt og sludrede med folk og,---- som Valeur sagde "fotograferede" dem.

Ole Sarvigh skrev romanen "Glem ikke " ikke en udpræget nøgleroman men mange af personerne er let genkendelige,- dersom man er lokalkendt . Han skrev meget om kroparret på Gøngeskroen, som han naturligvis kaldte noget andet især om "Kromutter" som var et meget specielt menneske , bl.a. havde hun en hel lille dyrepark, hun havde stærke meninger, og de kom ud, men altid velplaceret , derudover havde hun et meget stort hjerte for de små i samfundet, jo der stod respekt om Fru Petersen på Gøngeskroen, der lå der hvor nu Aldi ligger.

Klaus kørte film for Valeur i en periode, Klaus havde en stor stjerne hos både Kate og Valeur. Vi var ofte sammen med Valeur`s og Redaktør Alfred Beckman og Rie, Alfred var nok lidt speciel, men på en yderst positiv måde , han var en gudbenådet fortæller, og så havde han lune. Vi skulle,- i Turistforeningen ,- opføre en Revy, og det var om at skrabe penge sammen så Alfred fandt ud af at vi kunne sælge reklamepladser på hele bagvægen, og Alfred var ikke bange for at arbejde , så han gik rundt og solgte reklamepladser , de var vel ca. 50 cm x 100 cm. og han kom naturligvis også til mig og jeg tegnede mig da også for en plads, men på betingelse af at Alfred skrev teksten på den,--den var han med på, og han gjorde det.

På det tidspunkt havde vi et slogan som gik igen i alle vore annoncer (og på vore fliser i hovedgaden, der lød:" A.P. Kaffen - vel nok den bedste." (A.P. var fra gammel tid fra firma'et Anton Petersen.) Alfred skrev et flot skilt , og der stod ganske enkelt : "A.P.KAFFEN - vel nok den værste!" Den gik rent ind og folk morede sig og jeg er overbevist om at reklameværdien var meget bedre end dersom der havde stået det sædvanlige,. sådan var Alfred.

Næstved Præstø Mernbanen var nedlagt ganske kort før vi kom til Præstø (det skulle de aldrig ha`gjort), det tog 3 år at afvikle selskabet, det var nu også et fint firma, idet Direktøren var Grev Wedel Wedelsborg og stationsforstanderen hed Baron Blixencrone Møller . Direktøren var en meget "fin" mand som skulle behandles som den standsperson han var, og det blev han da naturligvis, han var en god kunde , især i rødvin. Stationsforstanderen havde begge ben på jorden og var meget populær.

Nu tror jeg at jeg har nået det punkt , hvor du må kende det videre forløb , så mon ikke jeg skal slutte her, med mindre du har spørgsmål, eller noget du vil have uddybet.